

Notă de argumentare

a respingerii demersului senatului Academiei de Studii Economice din Moldova pentru formarea Consiliului științific specializat de susținere a tezei de doctor în științe economice a dlui SECRIERU Vasile cu tema „Auditul financiar în instituțiile publice din Republica Moldova și rolul lui în gestiunea finanțelor publice”, specialitatea 522.01. *Finanțe*

Decizia de respingere a demersului se bazează pe neîndeplinirea cerințelor privind minimum de publicații (ce îndeplinesc standardele de calitate și de etică științifică) care stau la baza tezei de doctorat și abaterile de la normele de bună conduită în cercetare, identificate atât publicații, cât și în teza prezentată.

În Lista publicațiilor din dosar sunt incluse 3 articole în reviste, însă 2 din acestea (nr. 2 și nr. 3) conțin preluări nejustificate și, deci, nu pot fi contorizate. Nerespectarea standardelor de calitate și de etică științifică, prevăzute în Regulamentul privind publicațiile științifice, științifico-metodice, didactice și alte lucrări acceptate în procesul de evaluare a cercetării și inovării ([decizia Consiliului de conducere nr. 17 din 01.03.2022](#)), este caracteristică și altor publicații din totalul celor 17 lucrări incluse în Lista publicațiilor, unele din acestea fiind menționate mai jos:

1. Articole în reviste

1.1. MOCANU, Natalia, SECRIERU, Vasile, MATEOC-SÎRB Nicoleta, MOCANU Alin. [Organizational principles and techniques of fiscal control in the Republic of Moldova](#). În: *Lucrări Științifice. Management Agricol*, seria I, vol. XXV (2), Timișoara, România, p.120-124. <https://lsma.ro/index.php/lsma/issue/view/35/showToc> – în textul publicației sunt citate surse bibliografice care nu au nimic cu textul citat (Plagiat prin dezinformare), de ex.:

- „Control is the process of regularizing the activities of economic agents, so that the level of achievements corresponds to the pre-determined objectives and standards. [9]”, dar în [9]. RIANA IREN, RADU, ANGELICA STRATULAT, 2017, "New Aspects Regarding the Role of Banks in Economy in the Context of Globalization." *Economics and Applied Informatics*1, pag.161-166 conținutul e complet altul și nu are legătură cu fraza citată (vezi http://www.eia.feaa.ugal.ro/images/eia/2017_1/RaduStratulat.pdf).
- „ In accordance with the Constitution of the Republic of Moldova, the payment of taxes, dues, and other payments that are obligatory established by the legislation is the basic duty of each citizen of this state. No taxpayer is forced to pay any taxes or dues that are not provided by the legislation of the Republic of Moldova. [5,6,7] dar sursele, de ex. [6]. LUPULESCU, G., 2013,. *Internal management of the profitability of commercial banks*. Bucharest: Economic Ed. și [7]. MUNTEANU V., 1998, *Control și audit financiar*, Bucuresti, pag 15 nu au nimic cu conținutul celor două fraze. De fapt mai degrabă conținutul celor 2 fraze este preluat din Carta contribuabilului, editată de Serviciul Fiscal de Stat (vezi <https://sfs.md/ro/document/carta-contribuabilului>): „Conform Constituției Republicii Moldova, achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii stabilite de lege constituie datoria și obligația fiecărui cetățean. Nimeni nu poate fi obligat să achite la buget impozite și alte plăți obligatorii, care nu sunt prevăzute de legislația Republicii Moldova.”.

MOCANU, Natalia, SECRIERU, Vasile, MATEOC-SÎRB Nicoleta, MOCANU Alin. Organizational principles and techniques of fiscal control in the Republic of Moldova . În: <i>Lucrări Științifice. Management Agricol</i> , seria I, vol. XXV (2), Timișoara, România, p.120-124.	Sirețeanu (Vragaleva) Veronica. Perfecționarea administrării fiscale în Republica Moldova în contextul armonizării cu standardele Uniunii Europene . Rezumatul tezei de doctorat, 2019. p. 23-24
CONCLUSIONS An important aspect in the research of a complex system such as the fiscal control is	Concluzii generale și recomandări 3. Un moment important în cercetarea unui sistem atât de complex cum este

<p>an appropriate evaluation of the process of carrying out the fiscal dues held by individuals or legal persons that is carried out based on a system of monitoring of the main indicators used depending on the type of control initiated. We can say that, in order to modernize the process of fiscal evaluation, it would be necessary to integrate European practices for a result of income insurance within the public budget. European practices for fiscal control are based on well-developed practices in the Member States of the European Union...</p>	<p>administrarea fiscală îl reprezintă o evaluare corespunzătoare care urmează a fi efectuată și asupra eficienței sistemului de monitorizare a indicatorilor de performanță a activității organului fiscal. Pentru aprecierea performanței unei administrări fiscale, preferință ar trebui acordat sistemului de evaluare a performanței din Uniunea Europeană, deoarece că spre deosebire de instrumentele oferite de organizațiile internaționale, EU Fiscal Blueprints este un instrument de autoevaluare comprehensiv...</p>
<p>Starting from the structure of income and expenses in the Republic of Moldova, we can say that it is a developing state because the principles on which taxes and the tax system are created are convergent to the criteria that are necessary for its optimality, given that, now the share of indirect taxes continues to be dominant, although partially a moderate restructuring of this share is observed, making room for direct taxes.</p>	<p>7.Pornind de la structura veniturilor, Republica Moldova este un stat (încă) în curs de dezvoltare, dat fiind faptul că ponderea impozitelor indirecte continuă să fie dominantă, cu toate că se observă o restructurare ușoară a ponderii acestora, cedând locul impozitelor directe</p>
<p>The solution of the fiscal-budgetary problems that are currently in the Republic of Moldova could be neutralized by elaborating modernization and improvement directions that will result in harmonizing the situation in correlation with the standards of the European Union.</p>	<p>Soluționarea problemei științifice importante care a constat în fundamentarea din punct de vedere științific și metodologic a conceptului de administrare fiscală în Republica Moldova, a permis estimarea stării actuale a gestiunii financiar-fiscale de ordin macroeconomic și a dus la elaborarea direcțiilor de perfecționare în vederea armonizării acesteia cu standardele Uniunii Europene..</p>

1.2. SECRIERU, Vasile. Funcționalitatea modelului celor Trei Linii de Apărare în cazul auditului financiar public din Republica Moldova. In: *Economica*, 2023, nr. 2(124), pp. 80-92. ISSN 1810-9136. DOI: <https://doi.org/10.53486/econ.2023.124.08>

<p>SECRIERU, Vasile. Funcționalitatea modelului celor Trei Linii de Apărare în cazul auditului financiar public din Republica Moldova. In: <i>Economica</i>, 2023, nr. 2(124), pp. 80-92. ISSN 1810-9136. DOI: https://doi.org/10.53486/econ.2023.124.08</p>	<p>https://www.iaa.org.uk/policy-and-research/position-papers/the-three-lines-of-defence/</p>
<p>The Three Lines of Defence model is a valuable framework that highlights the role of internal audit in ensuring effective risk management and the importance of internal audit in exercising this role to the corporate governance process.¹</p> <p>At the same time, applying the model of the three lines of defence in a public institution is not the magic solution for achieving an effective internal audit. Much also depends on the status, scope and resources of the internal audit function. However, if the positioning and governance structure for internal audit is wrong, its ability to support the board or audit committee in challenging management can be fatally undermined.²</p>	<p>The Three Lines of Defence Model is a valuable framework that outlines internal audit's role in assuring the effective management of risk, and the importance for delivering this of its position and function in the corporate governance structure.</p> <p>Applying the three lines of defence model in an organisation is not a silver bullet for achieving effective internal audit. Much also depends for example on the standing, scope and resourcing of the internal audit function. However if the positioning and governance structure for internal audit are wrong, its ability to support the board or audit committee in their challenging of management can be fatally undermined.</p>
	<p>https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/</p>

	dk/Documents/audit/1.%20Three_Lines_Internal_Audit_paper_FINAL.pdf
<p>considers it necessary for governmental entities to go through the following stages in their logical sequence:</p> <p>a) current status assessment. The basic task of this stage is to understand the current state of the structure of the Three Lines of Defence within the public institution, identifying inefficiencies and opportunities within the operating model;</p> <p>b) carrying out insurance mapping. Assurance mapping enables an inventory and visual representation of assurance activities as they apply to a specific set of risks or compliance requirements. Public institutions can visually highlight detailed compliance requirements (e.g. health and safety requirements, duties of directors, etc.) or identify key risks. Activities must be documented across all domains and across the Three Lines of Defence;</p> <p>c) defining the strategic vision. Public institutions must develop a strategic vision and translate the strategy into specific, action-oriented component elements. Innovation is a continuous process and is not limited to the use of technology. It involves fundamental thinking, review operations and interactions with customers, employees, other stakeholders. A culture change may be required for each line of defence to strategically communicate, coordinate and reduce impediments that may currently exist at the public institution level. With a renewed vision, the public institution can be in a better position to strengthen the impact of each line of defence and mobilize to meet future challenges and opportunities;</p> <p>d) development of the unique insurance strategy. While collaboration across the Three Lines of Defence is not a new concept, public institutions can do more to adopt this practice and integrate it into their risk management framework. Aligning the efforts of the Three Lines of Defence will generate synergy and facilitate effective risk management. For such a collaboration to be effective, a unique assurance strategy must be designed in order to streamline risk management processes that would effectively use the public institution's resources;</p> <p>e) alignment of common technologies and digital assets. By developing and exploring a common technology platform, public institutions can more effectively use shared</p>	<p>Some tangible steps to evolve an organization's culture and model include:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evaluate the current state The key objective of this exercise is to understand the current state of the three lines structure within your organization while identifying inefficiencies and opportunities within the operating model. This information can also be used to drive development of a strategic vision to promote and facilitate innovation. 2. Perform assurance mapping Assurance mapping enables a visual representation of assurance activities as they apply to a specific set of risks or compliance requirements. Organizations can visually map out detailed compliance requirements (for example SEC requirements, health and safety requirements, or directors' duties) or to map out the top risks. Activities should be documented across all areas and across the three lines. 3. Define strategic vision Organizations should spend time crafting a strategic vision and cascade the strategy into specific, action-oriented items. Innovation is an ongoing process and not limited to use of technology. It involves fundamental thinking, overhauling operations, and interactions with customers, employees, other stakeholders. A culture shift may be necessary for each line to strategically communicate, coordinate and reduce the silos that may currently exist. With a renewed vision, an organization could be in a better position to strengthen the impact of each line and mobilize itself for future challenges and opportunities. 4. Develop single assurance strategy Although collaborating across the three lines is not a new concept, organizations can do more adopt this practice and incorporate into their risk management framework. Aligning efforts of the three lines will achieve synergy and effectively manage risk. For such collaboration to be effective, a single assurance strategy needs to be defined to streamline risk management processes that would efficiently use resources within the organization. 5. Align common technologies and digital assets With a common technology platform, organizations can more effectively use common data throughout the three lines. Digitization will allow organizations to remove redundancies,

<p>data across the Three Lines of Defence model. Digitization will enable public institutions to remove deficiencies and bottlenecks, simplify and automate tasks and workflows, promote efficiency, freeing up resources to focus on value-added risk management activities. In addition, transparency can be facilitated, including by implementing on-demand informative dashboards and real-time reporting, meeting the needs of multiple stakeholders and avoiding repetitive requests.</p>	<p>simplify and automate tasks, and workflows, introduce efficiencies, freeing up resources to focus on value added risk management activities. In addition, it will facilitate transparency through a clear line of sight and single source of truth. An example of this may include deploying insightful on-demand dashboards and real-time reporting that meet needs of multiple stakeholders and avoid repetitive requests.</p>
<p>Conclusions. The successful implementation of the model of the Three Lines of Defence at the level of public institutions in the Republic of Moldova requires the completion of the following stages: assessment of the current state at the level of the Three Lines of Defence, carrying out insurance mapping, defining the strategic vision, developing the unique insurance strategy and adjusting common technologies and digital assets.</p>	<p>La concluzii sunt date exact etapele descrise în sursa din care s-a preluat.</p>

¹ Fraza respectivă este una din concluziile la cap.2 din teză: „ 7. Modelul celor trei linii de apărare este un cadru valoros care evidențiază rolul auditului intern în asigurarea managementului eficient al riscului și importanța pentru îndeplinirea acestei poziții și funcții în structura de guvernare corporativă.”

² Aceste fraze sunt incluse la p.79 din teză: „Aplicarea modelului celor trei linii de apărare într-o organizație nu este singura soluție pentru realizarea unui audit intern eficient. De asemenea, mult depinde și de statutul, domeniul de aplicare și resursele funcției de audit intern [59]. Cu toate acestea, dacă poziționarea și structura de guvernare pentru auditul intern sunt greșite, capacitatea acestuia de a sprijini consiliul sau comitetul de audit în contestarea managementului poate fi subminată în mod fatal.” Referința indicată - [59], lipsește în bibliografie.

2. Publicații în lucrările conferințelor

Peste hotare

2.1. MOCANU, Natalia, SECRIERU, Vasile. Influence of financial control in management efficiency. In: Conferință internațională, 8 decembrie 2023, Ucraina, Kiev, Irpen, 2024, p. 253-255 (teză la conferință) <https://dpu.edu.ua/naukovi-zakhody/transform-fp>, <https://drive.google.com/file/d/1mx3Esc9q1ZHxM0E8H-mtOHifaT7LafYw/view>

Publicația nu corespunde tuturor cerințelor pentru publicații științifice (culegerea conferinței în care este publicat materialul nu are ISSN, nu există dovezi ale recenzării materialelor ș.a.).

2.2. MOCANU, Natalia, SECRIERU, Vasile. Techniques for performing fiscal control in the Republic of Moldova. In: VII International scientific and practical conference. Bulgaria, Burgas, 2-7 July 2023.

Culegerea nu corespunde tuturor cerințelor pentru publicații științifice (nu există informație în spațiul web, nu există dovezi ale recenzării materialelor ș.a.).

2.3. SECRIERU, Vasile, MOCANU, Natalia. The general situation on the market of auditing services in the Republic of Moldova. In: Conferință internațională, Ucraina, Kiev, Irpen, 2024, p.35-40.

Publicația nu corespunde tuturor cerințelor pentru publicații științifice (nu există dovezi privind recenzarea materialelor, fiind indicat că „Autorii și conducătorilor sunt responsabili pentru nivelul științific al rezumatelor, pentru validitatea concluziilor și pentru fiabilitatea rezultatelor.”, există alte abateri de la standardele de calitate – vezi mai jos).

La publicație sunt indicate 16 surse bibliografice, dar în text sunt citate doar 5 surse. În același timp, în text sunt preluări din alte surse, fără a fi indicat acest lucru, de ex.

<p>SECRIERU, Vasile, MOCANU, Natalia. The general situation on the market of auditing services in the Republic of Moldova</p>	<p>Informația privind piața serviciilor de audit, 2021</p>
<p>In 2021 compared to 2020, the number of audit entities that carried out audit activities increased from 66 to 76 audit entities, compared to 2019 the increase is by 20 entities. Thus, according to the information in the reports regarding compliance with audit quality control procedures, about 33 % of audit entities did not conduct audit activities during the year 2021.</p>	<p>Totodată, comparativ cu anul 2020, numărul entităților de audit care au desfășurat activitate de audit a crescut cu 15%, de la 66 la 76 entități de audit. Astfel, potrivit informațiilor din Rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului, prezentate în Tabelul 6, circa 33% din entitățile de audit nu au desfășurat activitate de audit pe parcursul anului 2021.</p>
<p>SECRIERU, Vasile, MOCANU, Natalia. The general situation on the market of auditing services in the Republic of Moldova</p>	
<p>The data collected on both impaired and unimpaired hearing subjects are compared and analyzed to identify whether certain factors can be correlated with hearing quality. Examples of such data include: whether the audit engagement is new, whether the engagement has undergone a review prior to issuance, and when the audit activity took place. The purpose is to understand how quality audit engagements may differ from deficient ones and to use what is discovered from these reviews to continuously improve all audit engagements. The evaluation of the results of these reviews is carried out to identify elements that can be improved and subsequently implemented at the level of the entire activity. It is considered that these revisions contribute significantly to the continuous effectiveness of quality controls.</p>	<p>... datele colectate asupra misiunilor de audit atât cu, cât și fără deficiențe, sunt comparate și analizate pentru a identifica dacă anumiți factori pot fi corelați cu calitatea auditului. Exemple de astfel de date includ: dacă misiunea de audit este una nouă, dacă misiunea a fost supusă unei revizuirii înainte de emiteră și momentul la care a avut loc activitatea de audit. Scopul nostru este de a înțelege modul în care misiunile de audit de calitate pot diferi de cele cu deficiențe și de a folosi ceea ce am descoperit din aceste revizii pentru a îmbunătăți continuu toate misiunile noastre de audit. Evaluăm rezultatele acestor revizii pentru a identifica elemente care pot fi îmbunătățite și ulterior implementate la nivelul întregii activități. Considerăm că aceste revizii contribuie în mod semnificativ la eficacitatea continuă a controalelor noastre de calitate.</p>

2.4. MARIN, Nicoleta, SECRIERU, Vasile, MOCANU, Natalia. Tax evasion – an obstacle in the Moldova s path to the EU membership. In: Conferință internațională, Ucraina, Kiev, Irpen, 2024. Culegerea nu corespunde tuturor cerințelor pentru publicații științifice (sunt teze la conferință cu 3 surse, din care a fost preluat; nu există dovezi privind recenzarea materialelor, fiind indicat că „Autorii și conducătorilor sunt responsabili pentru nivelul științific al rezumatelor, pentru validitatea concluziilor și pentru fiabilitatea rezultatelor.”, există alte abateri de la standardele de calitate).

În Republica Moldova

2.5. SECRIERU, Vasile. Reglementarea auditului în Republica Moldova. In: *Contribuția tinerilor cercetători la dezvoltarea administrației publice*, 26 februarie 2016, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Academia de Administrare Publică, 2016, Ediția 2, pp. 321-328. Publicația nu corespunde tuturor cerințelor pentru publicații științifice - este un articol care nu are nicio structură (nici Introducere, nici concluzii etc.), care constă în principal din fragmente din legi și alte acte, multe din care nici nu sunt citate, iar unele nici indicate la bibliografie, de ex.:

<p><u>Reglementarea auditului în Republica Moldova</u>, 2016</p>	<p><u>CURTEA DE CONTURI HOTĂRÂRE Nr. 60 din 11-12-2013</u> cu privire la aplicarea Standardelor Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit de nivelul 3–</p>
--	--

	ISSAI 100, ISSAI 200, ISSAI 300, ISSAI 400, în cadrul misiunilor de audit ale Curții de Conturi
<p>În scopul aducerii în concordanță a activității de audit cu Standardele Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit, aprobate în cadrul Congresului al XXI-lea INTOSAI, în conformitate cu prevederile art.7, art.15 și art.16 din Legea nr.261-XVI din 05.12.2008, Curtea de Conturi, stabilește prioritar aplicarea Standardelor Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit (în continuare - ISSAI) și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ ISSAI 100 „Principiile fundamentale ale auditului sectorului public”; ♣ ISSAI 200 „Principiile fundamentale ale auditului financiar”; ♣ ISSAI 300 „Principiile fundamentale ale auditului de performanță”; ♣ ISSAI 400 „Principiile fundamentale ale auditului de conformitate”. <p>Nu este citată nicio sursă, iar la sfârșit în referințe bibliografice nu este indicată sursa de unde s-a luat (vezi partea dreaptă)</p>	<p>În scopul aducerii în concordanță a activității de audit cu Standardele Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit, aprobate în cadrul Congresului al XXI-lea INTOSAI, în conformitate cu prevederile art.7 , art.15 și art .16 din Legea nr. 261-XVI din 05.12.2008¹, Curtea de Conturi</p> <hr/> <p>¹Legea Curții de Conturi nr.261 -XVI din 05 .12.2008 (cu modificările ulterioare)</p> <p style="text-align: center;">hotărăște:</p> <p>1 . Se pun în aplicare Standardele Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit (în continuare - ISSAI) de nivelul 3, varianta oficială în limba engleză, pentru utilizare</p> <ul style="list-style-type: none"> -traducerea neoficială în limba de stat: - ISSAI 100 "Principiile fundamentale ale auditului sectorului public", conform Anexei nr.1; - ISSAI 200 "Principiile fundamentale ale auditului financiar", conform Anexei nr.2; - ISSAI 300 "Principiile fundamentale ale auditului de performanță", conform Anexei nr .3 ; - ISSAI 400 "Principiile fundamentale ale auditului de conformitate" , conform Anexei nr.4.

2.6. SECRIERU, Vasile. Auditul financiar – stabilirea materialității și riscurile definite în audit. In: *Contribuția tinerilor cercetători la dezvoltarea administrației publice*, 27 februarie 2015, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Academia de Administrare Publică, 2015, Ediția 1, pp. 93-98. ISBN 978-9975-115-62-9.

Publicația nu corespunde tuturor cerințelor pentru publicații științifice – este un articol care nu are nicio structură (nici Introducere, nici concluzii etc.), care constă în principal din fragmente din publicații științifico-didactice, multe fragmente nefiind nici măcar citate, de ex.:

Auditul financiar – stabilirea materialității și riscurile definite în audit , 2015	Ion Mihăilescu. Audit financiar - suport curs Universitatea Constantin Brancoveanu, 2007
Estimarea riscului de audit acceptabil se face în funcție de factorii care influențează acest risc și evaluarea următorilor factori: <ul style="list-style-type: none"> ▸ natura activității entităților a căror situații financiare sunt auditate; ▸ factori legați de prezentările eronate care rezultă din raportarea financiară frauduloasă; ▸ rezultatele misiunilor anterioare; ▸ părțile afiliate; ▸ componența populației analizate, etc. Utilizarea conceptelor de risc și prag de semnificație în practică, presupune aplicarea lor asupra segmentelor și obiectivelor auditului.	Estimarea riscului de audit acceptabil se face în funcție de factorii care influențează acest risc și evaluarea acestor factori. Între acești factori enumerăm: <ul style="list-style-type: none"> ▸ natura activității entității a căror situații financiare sunt auditate; ▸ factori legați de prezentările eronate care rezultă din raportarea financiară frauduloasă; ▸ rezultatele misiunilor anterioare; ▸ părțile afiliate; ▸ componența populației analizate. Utilizarea conceptelor de risc și prag de semnificație în practică, presupune aplicarea lor asupra segmentelor și obiectivelor auditului.
	Conceptul de materialitate în auditul financiar TITULAR CURS: MASTERAND: - Oradea-2013
Pentru a stabili materialitatea prin valoare,	Pentru a stabili materialitatea prin valoare,

<p>auditorul trebuie să determine nivelul cel mai mare al erorilor pe care acesta îl poate accepta, considerat individual sau luat împreună cu alte erori din cadrul populației. Nivelul materialității prin valoare este stabilit la începutul auditului și va fi considerat numai ca un reper pe parcursul efectuării acestuia, auditorii trebuind să ia în considerare un șir întreg de valori pentru materialitate și să justifice nivelul ales al acesteia</p>	<p>auditorul trebuie să determine nivelul cel mai mare al erorilor pe care acesta îl poate accepta, considerat individual sau luat împreună cu alte erori din cadrul populației. Nivelul materialității prin valoare este stabilit la începutul auditului și va fi considerat numai ca un reper pe parcursul efectuării acestuia, auditorii trebuind să ia în considerare un șir întreg de valori pentru materialitate și să justifice nivelul ales al acesteia</p>
<p>Pentru auditori este mult mai ușor să aprecieze erorile materiale după natura lor, având în vedere aspecte specifice despre care se cunoaște că utilizatorii situațiilor financiare vor fi interesați într-o măsură mai mare, fapt ce impune un grad ridicat de acuratețe privind unele părți ale situațiilor financiare cât și situațiile financiare anuale în ansamblu.</p>	<p>Pentru auditori este mult mai ușor să aprecieze erorile materiale după natura lor, având în vedere aspecte specifice despre care se cunoaște că utilizatorii situațiilor financiare vor fi interesați într-o măsură mai mare, fapt ce impune un grad ridicat de acuratețe privind unele părți ale situațiilor financiare cât și situațiile financiare anuale în ansamblu.</p>

2.7. SECRIERU, Vasile. Avantajele și dezavantajele auditului intern în entitățile publice. In: *Integrare prin cercetare și inovare.: Științe socioumanistice*, 28-29 septembrie 2016, Chișinău. Chisinau, Republica Moldova: CEP USM, 2016, 2016, Vol.2, R, SSU, pp. 164-167. ISBN 978-9975-71-818-9.

Publicația nu corespunde tuturor cerințelor pentru publicații științifice – este aceeași tehnică de preluare din diferite surse, în special din acte normative, chiar și în concluzii:

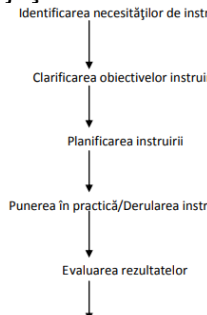
<p>Avantajele si dezavantajele auditului intern în entitățile publice, 2016</p>	<p>RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA DE AUDIT INTERN DIN SECTORUL PUBLIC PE ANUL 2012</p>
<p>Ținând cont de tendințele actuale de dezvoltare a auditului intern în sectorul public, formulăm următoarele concluzii și recomandări:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Activitatea de audit intern din sectorul public din ultima perioadă s-a caracterizat prin continuarea procesului de consolidare a funcției de audit și de îmbunătățire a metodologiei de audit. Consolidarea funcției de audit intern a înregistrat progrese, în general, în ceea ce privește realizarea misiunilor de audit intern. 	<p>Activitatea de audit intern din sectorul public s-a caracterizat, în anul 2012, prin continuarea procesului de consolidare a funcției de audit și de îmbunătățire a cadrului legislativ și procedural. Consolidarea funcției de audit intern a înregistrat progrese, în general, în ceea ce privește calitatea planificării și derulării misiunilor de audit intern..</p>
	<p>HOTĂRÂRE Nr. HG597/2010 din 02.07.2010 cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare a controlului financiar public intern</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Republica Moldova nu este unica țară care tinde să implementeze conceptul controlului financiar public intern. Conform practicilor altor țări europene, implementarea acestuia durează, în mod normal, între 7 și 10 ani. Pentru implementarea totală, completă a controlului financiar public intern este necesară o modificare fundamentală a culturii administrative și aceasta nu poate fi realizată nici ușor, nici rapid. 	<p>55. Republica Moldova nu este unica țară care tinde să implementeze conceptul controlului financiar public intern. Conform practicilor altor țări europene, implementarea acestuia durează, în mod normal, între 7 și 10 ani. Pentru implementarea totală, completă a controlului financiar public intern este necesară o modificare fundamentală a culturii administrative și aceasta nu poate fi realizată nici ușor, nici rapid.</p>

2.8. SECRIERU, Vasile, ULIAN, Galina. Importanța dezvoltării profesionale a funcționarilor publici. In: *Teoria și practica administrării publice*, 22 mai 2015, Chișinău. Chisinau, Moldova: „Garamont” S.R.L., 2015, pp. 425-427. ISBN 978-9975-3019-3-0

Publicația nu corespunde tuturor cerințelor pentru publicații științifice – articolul este format din fragmente de text preluate din acte normative sau din studii ale unor autorități, fără a fi citate corespunzător, de ex.:

<p>Importanța dezvoltării profesionale a funcționarilor publici, 2015</p>	<p>Ghidul metodic „Dezvoltarea profesională a personalului din autoritatea publică: instruirea internă”, Cancelaria de Stat, 2011</p>
<p>În organizațiile internaționale mari, în care există o gestionare eicientă a personalului, se consideră că angajarea oamenilor potriviți este doar un început. În timp ce marea majoritate a resurselor unei organizații este prezentată de obiecte nemateriale, costul cărora cu timpul se reduce prin amortizare, valoarea resurselor umane cu anii poate și trebuie să sporească. Un sistem modern de instruire este de o necesitate vitală pentru orice organizație în scopul dezvoltării și menținerii standardelor înalt profesionale ale conduitei și performanței cadrelor sale. De aceea, organizațiile internaționale mari cheltuiesc o parte considerabilă din bugetele lor pentru instruirea cadrelor proprii. Instruirea în sectorul public ar trebui să ie la fel de importantă ca și instruirea în sectorul privat. În caz contrar, sectorul public nu va i capabil să-și îndeplinească eicient și efectiv sarcinile ce îi revin, afectând, astfel, deservirea adecvată a cetățenilor și a economiei. Acest fapt este cu mult mai important pentru țările în tranziție, unde, în majoritatea sectoarelor societății, se produc reforme majore și unde cadrele sectorului public se confruntă cu multe și mari schimbări în perioade scurte de timp. Experiența țărilor europene cu democrații dezvoltate, precum și a celor care deja au trecut prin procesul de aderare la Uniunea Europeană demonstrează că un program eicient de dezvoltare profesională a resurselor umane din autoritățile publice contribuie la crearea unui corp de funcționari publici cu capacități înalte și motivare puternică privind realizarea obiectivelor de reformare a serviciului public. Aceasta duce la sporirea eicienței în activitatea cotidiană, ceea ce înseamnă și sporirea valorii resurselor umane din cadrul autorităților administrației publice.</p>	<p>În organizațiile internaționale mari, în care există o gestionare eicientă a personalului, se consideră că angajarea oamenilor potriviți este doar un început. În timp ce marea majoritate a resurselor unei organizații este prezentată de obiecte nemateriale, costul cărora cu timpul se reduce prin amortizare, valoarea resurselor umane cu anii poate și trebuie să sporească. Un sistem modern de instruire este de o necesitate vitală pentru orice organizație în scopul dezvoltării și menținerii standardelor înalt profesionale ale conduitei și performanței cadrelor sale. De aceea, organizațiile internaționale mari cheltuiesc o parte considerabilă din bugetele lor pentru instruirea cadrelor proprii. Instruirea în sectorul public ar trebui să fie la fel de importantă ca și instruirea în sectorul privat. În caz contrar, sectorul public nu va fi capabil să-și îndeplinească eicient și efectiv sarcinile ce îi revin, afectînd, astfel, deservirea adecvată a cetățenilor și a economiei. Acest fapt este cu mult mai important pentru țările în tranziție, unde, în majoritatea sectoarelor societății, se produc reforme majore și unde cadrele sectorului public se confruntă cu multe și mari schimbări în perioade scurte de timp. Experiența țărilor europene cu democrații dezvoltate, precum și a celor care deja au trecut prin procesul de aderare la Uniunea Europeană demonstrează că un program eicient de dezvoltare profesională a resurselor umane din autoritățile publice contribuie la crearea unui corp de funcționari publici cu capacități înalte și motivare puternică privind realizarea obiectivelor de reformare a serviciului public. Aceasta duce la sporirea eicienței în activitatea cotidiană, ceea ce înseamnă și sporirea valorii resurselor umane din cadrul autorităților administrației publice</p>
<p>Procesul de dezvoltare profesională continuă va avea succes în cazul în care va fi organizat și desfășurat conform principiilor relectate în tabelul 1. Tabelul 1. Activitățile și principiile de dezvoltare profesională. Nr. d/o Principiile de organizare și desfășurare a dezvoltării profesionale continue Descrierea 1. Respectarea dreptului funcționarului public la dezvoltarea profesională Fiecărui funcționar public trebuie să i se asigure posibilități egale de instruire, în țară și peste hotare, fără nici un fel de discriminare pe motive de sex, vîrstă,</p>	<p>Procesul de dezvoltare profesională continuă va avea succes în cazul în care va fi organizat și desfășurat conform următoarelor principii: y Respectarea dreptului funcționarului public la dezvoltarea profesională. Fiecărui funcționar public trebuie să i se asigure posibilități egale de instruire, în țară și peste hotare, fără nici un fel de discriminare pe motive de sex, vîrstă,</p>

<p>naționalitate, opțiune politică etc.</p> <p>2. Obligativitatea perfecționării profesionale Fiecare funcționar public trebuie să ie conștient de necesitatea actualizării cunoștințelor și competențelor proprii, menținerii prin instruire profesională continuă a experienței și calificării sale la nivelul necesar pentru realizarea eicientă a atribuțiilor de serviciu.</p> <p>3. Orientare spre necesitățile de instruire Programele de instruire trebuie să ie orientate, în mod obligatoriu, spre satisfacerea necesităților de dezvoltare individuale (la nivel de funcționar public), de grup (la nivel de subdiviziune structurală) și celor organizaționale (la nivel de autoritate publică).</p> <p>4. Descentralizarea procesului de dezvoltare profesională continuă Autoritățile publice sunt responsabile pentru planificarea activităților de dezvoltare profesională, achiziționarea serviciilor de instruire, monitorizarea și evaluarea instruirii funcționarilor publici și altor categorii de personal.</p> <p>5. Liberalizarea serviciilor de instruire Activitățile de dezvoltare profesională continuă se organizează în condițiile liberei cereri și oferte; iecărui prestator servicii de instruire i se asigură acces liber și posibilități egale de participare la procedura de achiziție a serviciilor de instruire.</p>	<p>naționalitate, opțiune politică etc.</p> <p>y Obligativitate a perfecționării profesionale. Fiecare funcționar public trebuie să fie conștient de necesitatea actualizării cunoștințelor și competențelor proprii, menținerii prin instruire profesională continuă a experienței și calificării sale la nivelul necesar pentru realizarea eficientă a atribuțiilor de serviciu.</p> <p>y Orientare spre necesitățile de instruire. Programele de instruire trebuie să fie orientate, în mod obligatoriu, spre satisfacerea necesităților de dezvoltare individuale (la nivel de funcționar public), de grup (la nivel de subdiviziune structurală) și celor organizaționale (la nivel de autoritate publică).</p> <p>y Descentralizare a procesului de dezvoltare profesională continuă. Autoritățile publice sunt responsabile pentru planificarea activităților de dezvoltare profesională, achiziționarea serviciilor de instruire, monitorizarea și evaluarea instruirii funcționarilor publici și altor categorii de personal.</p> <p>y Liberalizare a serviciilor de instruire. Activitățile de dezvoltare profesională continuă se organizează în condițiile liberei cereri și oferte; fiecărui prestator servicii de instruire i se asigură acces liber și posibilități egale de participare la procedura de achiziție a serviciilor de instruire.</p>
<p>Finanțarea activităților de instruire internă se efectuează în mod descentralizat. Conform Legii nr. 158/2008, în bugetul anual al iecărei autorități publice trebuie să ie prevăzute mijloace inanciare în mărime, de cel puțin, 2% din fondul de salarizare. De asemenea, pot i folosite și alte resurse inanciare permise de legislație:</p> <p>a) mijloace inanciare alocate de partenerii de dezvoltare: proiecte de instruire inanțate integral sau parțial de organisme internaționale; proiecte realizate de organizații necomerciale/asociații obștești;</p> <p>b) mijloace speciale obținute de la executarea lucrărilor și prestarea serviciilor contra plată, precum și din donații, sponsorizări și din alte mijloace bănești, intrate legal în posesia instituției publice, dacă utilizarea acestora pentru activitățile de instruire internă este prevăzută de regulamentele privind utilizarea mijloacelor speciale, aprobate, potrivit legii, la nivelul respectivei autorități publice;</p> <p>c) mijloace suplimentare parvenite din memorandumuri/acorduri de colaborare între autorități, în care sunt incluse activități de instruire, schimb de experiență, vizite de studii etc.;</p> <p>d) surse proprii ale funcționarilor publici.</p>	<p>Finanțarea activităților de instruire internă se efectuează în mod descentralizat. Conform Legii nr.158/2008 în bugetul anual al fiecărei autorități publice trebuie să fie prevăzute mijloace financiare în mărime de cel puțin 2% din fondul de salarizare. De asemenea, pot fi folosite și alte resurse financiare permise de legislație:</p> <p>a) mijloace financiare alocate de partenerii de dezvoltare: proiecte de instruire finanțate integral sau parțial de organisme internaționale; proiecte realizate de organizații necomerciale/asociații obștești;</p> <p>b) mijloace speciale obținute de la executarea lucrărilor și prestarea serviciilor contra plată, precum și din donații, sponsorizări și din alte mijloace bănești, intrate legal în posesia instituției publice, dacă utilizarea acestora pentru activitățile de instruire internă este prevăzută de regulamentele privind utilizarea mijloacelor speciale, aprobate, potrivit legii, la nivelul respectivei autorități publice;</p> <p>c) mijloace suplimentare parvenite din memorandumuri/acorduri de colaborare între autorități, în care sunt incluse activități de instruire, schimb de experiență, vizite de studii etc.;</p> <p>d) surse proprii ale funcționarilor publici</p>
<p>Activitățile de dezvoltare profesională realizate</p>	<p>Activitățile de dezvoltare profesională realizate</p>

<p>sunt evaluate conform unor indicatori, inclusiv calitatea și rezultatele instruirii, stabiliți în procesul de planificare a instruirii. Evaluarea activităților de dezvoltare profesională se efectuează, după caz, de către:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beneficiarii programelor de instruire: funcționari, participanți la programele de instruire; conducătorii direcți ai funcționarilor care au participat la programele de instruire; colaboratorii SRU în procesul de monitorizare a dezvoltării profesionale; conducerea autorității publice; - Cancelaria de Stat, responsabilă de managementul funcției publice și al funcționarilor publici; - prestatorii serviciilor de instruire. <p>Evaluarea activităților de dezvoltare profesională se realizează prin diferite metode și instrumente, printre care: rapoarte, chestionare, testări, interviuri. Procedura de evaluare se aplică, după caz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - înainte de a realiza activitățile de instruire; - pe parcursul activităților de instruire; - la sfârșitul activităților de instruire; - după anumite perioade de timp. 	<p>sunt evaluate conform unor indicatori, inclusiv calitatea și rezultatele instruirii, stabiliți în procesul de planificare a instruirii. Evaluarea activităților de dezvoltare profesională se efectuează, după caz, de către:</p> <ul style="list-style-type: none"> y beneficiarii programelor de instruire: funcționari, participanți la programele de instruire; conducătorii direcți ai funcționarilor care au participat la programele de instruire; colaboratorii SRU în procesul de monitorizare a dezvoltării profesionale; conducerea autorității publice; y Cancelaria de Stat responsabilă de managementul funcției publice și al funcționarilor publici; y prestatorii serviciilor de instruire. <p>Evaluarea activităților de dezvoltare profesională se realizează prin diferite metode și instrumente, printre care: rapoarte, chestionare, testări, interviuri. Procedura de evaluare se aplică, după caz:</p> <ul style="list-style-type: none"> y înainte de a realiza activitățile de instruire; y pe parcursul activităților de instruire; y la sfârșitul activităților de instruire; y după anumite perioade de timp.
	<p>Manual de Bune Practici Leadership în dezvoltare regională, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, Septembrie 2012</p>
<p>Un element important este și ca instruirea să atingă exact necesitățile deinite. Etapele derulării unui program de dezvoltare și instruire a angajaților sunt prezentate în fig. 1.</p> <p style="text-align: center;"><i>Fig. 1. Etapele derulării instruirii.</i></p>	<p>Un element important este și ca instruirea să atingă exact necesitățile definite. Etapele derulării unui program de dezvoltare și instruire a angajaților sunt următoarele:</p>
<p>Pentru construirea unor programe adecvate de instruire și dezvoltare profesională trebuie să se țină cont de cele 3 elemente care pot face subiectul oricărui demers de instruire cunoscut. Acestea sunt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cunoștințe: ceea ce trebuie să cunoască persoana ocupantă a postului, cunoștințe profesionale și tehnice, cunoașterea procedurilor, a clienților și colegilor cu care ei vin în contact, cunoașterea obiectivelor etc. 2. Abilități: reprezintă capacitatea de a face, ce trebuie să dețină posesorul postului pentru a i capabil să atingă rezultatele la un nivel „performant” și „de dorit.” Aceste abilități sunt mai mult decât unele pur tehnice, ele 	<p>Pentru construirea unor programe adecvate de instruire și dezvoltare profesională trebuie să se țină cont de cele 3 elemente care pot face subiectul oricărui demers de instruire cunoscut. Acestea sunt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cunoștințe: ceea ce trebuie să cunoască persoana ocupantă a postului, cunoștințe profesionale și tehnice, cunoașterea procedurilor, a clienților și colegilor cu care ei vin în contact, cunoașterea obiectivelor, etc. 2. Abilități: reprezintă capacitatea de a face, ce trebuie să dețină posesorul postului pentru a fi capabil să atingă rezultatele la un nivel „performant” și „de dorit.” Aceste abilități sunt mai mult decât unele pur tehnice, ele

<p>incluzând și abilități sociale.</p> <p>3. Atitudini (comportamente): posturile sunt diferite ca extindere și tip de comportament cerut, de aceea este important de a ști care sunt caracteristicile particulare cerute.</p>	<p>incluzând și abilități sociale.</p> <p>3. Atitudini (comportamente): posturile sunt diferite ca extindere și tip de comportament cerut, de aceea este important de a ști care sunt caracteristicile particulare cerute.</p>
--	--

2.9. DRAGOMIR, Lilia, SECRIERU, Vasile, DARII, Ina, ȘARGU-RUSU, Ina. Fundamentarea indicatorilor politicii financiare. In: *Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale: Cu ocazia aniversării a 65 de ani de la fondarea Facultății de Științe Economice*, Ed. 1, 2-3 noiembrie 2018, Chisinau. Chișinău: Institutul Patrimoniului Cultural, 2018, pp. 92-94. ISBN 978-9975-142-57-1

Publicația nu corespunde tuturor cerințelor pentru publicații științifice – există preluări nejustificate, articolul este constituit din fragmente din materiale didactice și documente bugetare etc.:

<p>DRAGOMIR, Lilia, SECRIERU, Vasile, DARII, Ina, ȘARGU-RUSU, Ina. <u>Fundamentarea indicatorilor politicii financiare</u>. In: <i>Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale: Cu ocazia aniversării a 65 de ani de la fondarea Facultății de Științe Economice</i>, Ed. 1, 2-3 noiembrie 2018, Chisinau. Chișinău: Institutul Patrimoniului Cultural, 2018, pp. 92-94. ISBN 978-9975-142-57-1</p>	<p>FINANTE Suport de curs, anul II profil Științe Economice, învățământ de zi anul universitar 2015-2016, Universitatea „Al.I.Cuza”, Iași</p>
<p>REZUMAT: Deși domeniul său de manifestare îl reprezintă activitatea financiară, prin conținutul său repercutează asupra întregii activități a entităților de la care emană. Instrumentele și tehnicile de realizare a obiectivelor politicii financiare reprezintă, la rândul lor, componente ale acesteia, prin care se conturează modul concret de îndeplinire a fluxurilor bănești, în corespondență cu scopurile cărora le sunt subordonate activitățile financiare. Politica financiară diferă în funcție de interesele claselor și grupurilor sociale pe care le exprimă partidul sau partidele aflate la putere și de condițiile interne și externe ale fiecărei perioade.</p>	<p>Domeniul său de manifestare îl constituie activitatea financiară, în general, dar prin conținut, ea repercutează asupra întregii activități a entităților de la care emană.... Instrumentele și tehnicile de realizare a obiectivelor politicii financiare reprezintă, la rândul lor, componente ale acesteia, prin care se conturează modul concret de îndeplinire a fluxurilor bănești, în corespondență cu scopurile cărora le sunt subordonate activitățile financiare.</p> <p>Desigur, conținutul legii bugetului de stat reflectă concepțiile politice, economice și sociale specifice fiecărei perioade și implicit interesele grupurilor politice care exercită puterea.</p>
<p>Politica financiară trebuie să realizeze folosirea conștientă a întregului ansamblu de instrumente și procedee cu caracter financiar, monetar și fiscal pentru stabilirea corectă a nivelului și structurii prelevărilor obligatorii, operațiunilor monetare, achizițiilor guvernamentale, operațiilor impozabile al regimului exonerărilor și al deducțiilor în procesul repartitiei produsului social și în special, al venitului național pentru asigurarea rezervelor necesare la bugetul administrației de stat și al administrațiilor locale în scopul realizării obiectivelor politice economice și sociale din țară.</p>	<p>... politica fiscală presupune folosirea conștientă a veniturilor și cheltuielilor bugetului de stat pentru a influența viața economică și socială. În mod deosebit, conținutul său face imperativă utilizarea ansamblului de instrumente și procedee cu caracter fiscal pentru a stabili nivelul și structura prelevărilor obligatorii; operațiunile activitățile și veniturile impozabile; regimul exonerărilor și reducerilor de impozite sau cel al subvenționărilor, conturând modul de a realiza redistribuirea produsului creat între sfere de activitate, ramuri economice, entități administrativ-teritoriale, persoane fizice și juridice.</p>
<p>Deși domeniul său de manifestare îl reprezintă activitatea financiară, prin conținutul său repercutează asupra întregii activități a entităților de la care emană. Instrumentele și tehnicile de realizare a obiectivelor politicii financiare reprezintă, la rândul lor,</p>	<p>Domeniul său de manifestare îl constituie activitatea financiară, în general, dar prin conținut, ea repercutează asupra întregii activități a entităților de la care emană.... Instrumentele și tehnicile de realizare a obiectivelor politicii financiare reprezintă, la</p>

<p>componente ale acesteia, prin care se conturează modul concret de desfășurare a fluxurilor bănești, în corespondență cu scopurile cărora le sunt subordonate activitățile financiare.</p>	<p>rândul lor, componente ale acesteia, prin care se conturează modul concret de desfășurare a fluxurilor bănești, în corespondență cu scopurile cărora le sunt subordonate activitățile financiare.</p>
<p>Interdependențele obiective dintre opțiunile și deciziile referitoare la organizarea și desfășurarea fluxurilor financiar-monetare, respectiv la constituirea, distribuția și utilizarea fondurilor bănești, conduc la o abordare integratoare a lor, în cadrul unei politici financiar-monetare (a autorităților publice)</p>	<p>...că interdependențele specifice opțiunilor și deciziilor autorităților publice cu privire la constituirea, distribuția și utilizarea fondurilor bănești justifică tratarea componentelor politicii financiar-monetare (a autorităților publice) dintr-o perspectivă integratoare...</p>
<p>Provocarea principală pentru anul 2018 și pe termen mediu reprezintă implementarea în continuare a reformelor structurale, consolidarea finanțelor publice și a stabilității financiare drept condiții primordiale pentru atingerea obiectivului durabilității bugetar-fiscale, prin menținerea unui deficit al bugetului public național la nivel sustenabil, evitând riscurile legate de șocurile interne și externe, precum și dependența de asistența financiară externă.</p>	<p>Nota la Bugetul de stat pentru 2018</p> <p>Provocarea principală pentru anul 2018 și pe termen mediu reprezintă implementarea în continuare a reformelor structurale; consolidarea finanțelor publice și a stabilității financiare drept condiții primordiale pentru atingerea obiectivului durabilității bugetar-fiscale, prin menținerea unui deficit al bugetului public național la nivel sustenabil, evitând riscurile legate de șocurile interne și externe, precum și dependența de asistența financiară externă.</p>
<p>În perioada 2018-2020, Guvernul își va consolida progresele înregistrate în recuperarea stabilității și sustenabilității finanțelor publice, protejînd, în același timp, alocările pentru cheltuielile sociale și de capital.</p> <p>Măsurile-cheie care necesită a fi întreprinse sînt [1]:</p> <ul style="list-style-type: none"> – consolidarea bazei fiscale prin raționalizarea scutirilor fiscale, îmbunătățirea raportării privind impozitul pe venit și consolidarea administrării fiscale; – finanțarea asigurărilor sociale și de sănătate pe o bază mai durabilă; – cheltuieli publice mai eficiente, restructurarea administrației publice, o mai bună orientare a beneficiilor sociale și îmbunătățirea finanțării și gestionării programului de investiții publice; – extinderea și aprofundarea pieței interne a valorilor mobiliare de stat, inclusiv ca răspuns la oportunitățile reduse de împrumuturi externe concesionale; – consolidarea monitorizării și gestionării riscurilor bugetar-fiscale. <p>Agregatele bugetare pentru perioada 2018-2020 confirmă faptul că Republica Moldova se află în continuă redresare, dar încă într-un cadru bugetar-fiscal foarte constrîns (tabelul 1).</p> <p>Tabelul 1. Agregate bugetare</p>	<p>Cadru bugetar pe termen mediu (2018-2020)</p> <p>În perioada 2018-2020, Guvernul își va consolida progresele înregistrate în recuperarea stabilității și sustenabilității finanțelor publice, protejînd în același timp alocările pentru cheltuielile sociale și de capital.</p> <p>Măsurile cheie care necesită a fi întreprinse includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea bazei fiscale prin raționalizarea scutirilor fiscale, îmbunătățirea raportării privind impozitul pe venit și consolidarea administrării fiscale; • Finanțarea asigurărilor sociale și de sănătate pe o bază mai durabilă ; • Cheltuieli publice mai eficiente, restructurarea administrației publice, o mai bună orientare a beneficiilor sociale și îmbunătățirea finanțării și gestionării programului de investiții publice ; • Extinderea și aprofundarea pieței interne a valorilor mobiliare de stat, inclusiv ca răspuns la oportunitățile reduse de împrumuturi externe concesionale ; • Consolidarea monitorizării și gestionării riscurilor bugetar-fiscale. <p>Agregatele bugetare pentru perioada CBTM confirmă faptul că Moldova se află în continuă redresare, dar încă într-un cadru bugetar-fiscal foarte constrîns (Tabelul 3.2).</p> <p>Tabelul 3.2: Agregate Bugetare – conținutul tabelelor este identic</p>

<p>2.10. DRAGOMIR, Lilia, SECRIERU, Vasile, DARII, Ina, ȚARANU, Lilia. Rolul auditului performanței în organizațiile sectorului public. In: <i>Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale: Cu ocazia aniversării a 65 de ani de la fondarea Facultății de Științe Economice</i>, Ed. 1, 2-3 noiembrie 2018, Chisinau. Chișinău: Institutul Patrimoniului Cultural, 2018, pp. 95-97. ISBN 978-9975-142-57-1.</p> <p>Publicația nu corespunde tuturor cerințelor pentru publicații științifice – există preluări nejustificate:</p>	
<p>DRAGOMIR, Lilia, SECRIERU, Vasile, DARII, Ina, ȚARANU, Lilia. Rolul auditului performanței în organizațiile sectorului public. In: <i>Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale: Cu ocazia aniversării a 65 de ani de la fondarea Facultății de Științe Economice</i>, Ed. 1, 2-3 noiembrie 2018, Chisinau. Chișinău: Institutul Patrimoniului Cultural, 2018, pp. 95-97. ISBN 978-9975-142-57-1.</p>	<p>Auditul performanței, element esențial al perfecționării managementului organizațiilor sectorului public, în Revista Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica, Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia, vol. 1, nr. 8 (2006)</p>
<p>Cum este definit conceptul de audit al performanței? În viziunea Standardelor Internaționale de Audit INTOSAI, auditul performanței reprezintă o evaluare sau o examinare independentă a măsurii în care o activitate, un program sau o organizație funcționează în mod eficient și eficace, cu respectarea economicității.</p>	<p>Cum este definit conceptul de audit al performanței? În viziunea Standardelor Internaționale de Audit INTOSAI, auditul performanței reprezintă o evaluare sau o examinare independentă a măsurii în care o activitate, un program sau o organizație funcționează în mod eficient și eficace, cu respectarea economicității.</p>
<p>Este necesară efectuarea unui audit al performanței în organizațiile sectorului public? Cu siguranță da, îndeosebi în plin proces de globalizare, când performanța organizațiilor din sectorul public prezintă un interes tot mai mare, iar preocuparea pentru modul în care au fost cheltuiți banii publici își găsește numeroși protagoniști.</p>	<p>Este necesară efectuarea unui audit al performanței în organizațiile sectorului public? Cu siguranță da, îndeosebi în plin proces de globalizare, când performanța organizațiilor din sectorul public suscită un interes tot mai mare, iar preocuparea pentru modul în care au fost cheltuiți banii publici își găsește numeroși protagoniști.</p>
<p>Reglementările naționale în domeniu, prevăd că scopul auditului performanței este de a oferi informații relevante privind maniera de implementare și consecințele activităților publice. Auditul performanței se concentrează numai pe rezultatele obținute de organizațiile sectorului public, caracterizate prin determinarea celor trei E-uri, respectiv economicitate, eficiență, eficacitate.</p>	<p>Reglementările naționale în domeniu, prevăd că scopul auditului performanței este de a oferi informații relevante privind maniera de implementare și consecințele activităților publice. Astfel, am deduce că auditul performanței se concentrează numai pe rezultatele obținute de organizațiile sectorului public, caracterizate prin determinarea celor trei E-uri, respectiv economicitate, eficiență, eficacitate</p>
<p>Auditul performanței se focalizează nu numai pe analiza concertată a celor trei E-uri, deoarece complexitatea examinărilor celor 3E este dependentă în mare parte de obiectivele auditului. În cazul în care auditul performanței are ca obiectiv formularea unor concluzii privind economicitatea și eficiența, auditorul trebuie să aibă în vedere și o analiză a eficacității. În cazul unui audit al eficacității, auditorul va trebui să țină seama și de aspectele referitoare la economicitate și eficiență. Așadar, putem afirma că măsurarea performanțelor în raport cu obiectivele propuse în concordanță cu cei 3E reprezintă o necesitate pentru managerii de la toate nivelele.</p>	<p>Auditul performanței se focalizează numai pe analiza concertată a celor trei E-uri? În mod cert, nu, deoarece complexitatea examinărilor celor «3E» este dependentă în mare parte de obiectivele auditului. În cazul în care auditul performanței are ca obiectiv formularea unor concluzii privind economicitatea și eficiența, auditorul trebuie să aibă în vedere și o analiză a eficacității. În cazul unui audit al eficacității, auditorul va trebui să țină seama și de aspectele referitoare la economicitate și eficiență. Așadar, putem afirma că măsurarea performanțelor în raport cu obiectivele propuse în concordanță cu cei «3E» reprezintă o necesitate pentru</p>

<p>Auditul performanței încearcă să ofere răspuns la două întrebări: S-a lucrat în mod corect? S-a făcut ceea ce trebuia?</p>	<p>managerii de la toate nivelele. Auditul performanței încearcă să ofere răspuns la două întrebări :S-a lucrat în mod corect?... S-a făcut ceea ce trebuia?</p>
---	--

2.11. DRAGOMIR, Lilia, SECRIERU, Vasile, DARII, Ina. [Rolul auditului intern în prevenirea și detectarea fraudei. In: Paradigme moderne ale economiei și antreprenoriatului inovativ](#), 3-4 noiembrie 2017, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2017, Ediția a XII-a, pp. 144-146. ISBN 978-9975-71-942-1.

Publicația nu corespunde tuturor cerințelor pentru publicații științifice – teză la conferință, care are doar 2 surse bibliografice, iar textul este format din fragmente dintr-o lege (din 2010), un tabel din sursa 2 indicată și fragmente din articolul „[Relatia Auditului Intern Cu Frauda](#)”, încărcat în internet la 17.12.2014 (nu este clară contribuția autorului).

2.12. SECRIERU, Vasile. [Instrumentele de realizare a obiectivelor autorităților publice](#). In: *Contribuția tinerilor cercetători la dezvoltarea administrației publice*, 24 februarie 2017, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Academia de Administrare Publică, 2017, Ediția 3, pp. 83-86.

Publicația nu corespunde tuturor cerințelor pentru publicații științifice – publicația este constituită din fragmente din diferite acte (deseori fără a le cita corespunzător) și alte publicații, nefiind clar care este contribuția autorului.

2.13. SECRIERU, Vasile. [Auditul public în calitate de imperativ pentru instituțiile publice din Republica Moldova](#). In: *Conferința tehnico-științifică a studenților, masteranzilor și doctoranzilor*, 5-7 aprilie 2023, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Tehnica-UTM, 2023, Vol.3, pp. 215-218. ISBN 978-9975-45-956-3

Publicația nu corespunde tuturor cerințelor pentru publicații științifice – există preluări nejustificate chiar și în concluzii:

<p>SECRIERU, Vasile. Auditul public în calitate de imperativ pentru instituțiile publice din Republica Moldova. In: <i>Conferința tehnico-științifică a studenților, masteranzilor și doctoranzilor</i>, 5-7 aprilie 2023, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Tehnica-UTM, 2023, Vol.3, pp. 215-218. ISBN 978-9975-45-956-3</p>	<p>The Role of Auditing in Public Sector Governance, November, 2006</p>
<p>Concluzii Auditul guvernamental este o piatră de temelie a bunei guvernări a sectorului public. Prin furnizarea de evaluări obiective și imparțiale pentru a stabili dacă resursele publice sunt gestionate în mod responsabil și eficient pentru a obține rezultatele dorite, auditorii ajută organizațiile guvernamentale să obțină responsabilitate și integritate, să îmbunătățească operațiunile și să insuflă încredere cetățenilor și părților interesate. Rolul auditorului guvernamental susține responsabilitățile de guvernanță prin supraveghere, evaluare independentă și previziune. Auditorii folosesc instrumente precum audituri financiare, audituri de performanță și servicii de investigare și consiliere pentru a îndeplini fiecare dintre aceste roluri.</p>	<p>THE ROLE OF GOVERNMENT AUDITING Government auditing is a cornerstone of good public sector governance. By providing unbiased, objective assessments of whether public resources are responsibly and effectively managed to achieve intended results, auditors help government organizations achieve accountability and integrity, improve operations, and instill confidence among citizens and stakeholders. The government auditor's role supports the governance responsibilities of oversight, insight, and foresight. ... Auditors use tools such as financial audits, performance audits, and investigation and advisory services to fulfill each of these roles.</p>

Există preluări nejustificate și în conținutul tezei, în special în capitolul 1.3.

În continuare, câteva exemple:

<p>Teza Secrieru 1.3. Abordări noționale asupra auditului financiar în calitate de componentă a auditului public, p. 41-47</p>	<p>Laurence Ferry, Vaughan S. Radcliffe, Ileana Steccolini. The future of public audit. In: <i>Financial Accountability & Management</i>, 11 July 2022, p.326-332</p>
<p>Auditul este fundamental pentru responsabilizarea unităților economice și instituțiilor din sectorul privat și cel public. Astfel, conform unor cercetători și specialiști în domeniu, auditul privat sprijină responsabilitatea corporațiilor de a menține încrederea în capitalism [150], în timp ce auditul public susține responsabilitatea statului de a asigura încrederea în democrație [105]. Auditul este, prin urmare, mai mult decât o simplă disciplină tehnică, fiind în centrul încrederii în instituțiile care modelează modul de viață de zi cu zi a cetățenilor.</p> <p>Există o atitudine controversată față de profesia de audit, unii cercetători menționând faptul că de câteva decenii ea nu este adecvată scopului, auditul confruntându-se cu situații critice care vizează capacitatea auditului de a răspunde așteptărilor societății [84].</p> <p>Deși, în prezent, este menționată frecvent criza de audit care vizează sectorul privat (aspect regăsit în cercetarea lui Brydon [82]), aceleași probleme sunt la fel de evidente și în sectorul public, provocând interesul public. Această concluzie este formulată și argumentată de cercetători precum Ferry și Ahrens [99], Cordery și Hay [90], Free și alții [109], constatare care nu reprezintă un fenomen nou. Cu peste un sfert de secol în urmă, Lapsley [139] a enunțat într-un număr special al revistei <i>Financial Accountability and Management</i> problemele și perspectivele auditului și responsabilității în sectorul public. De atunci, după cum menționează autorii Johnsen [128] și Rana [171], auditorii publici, independența și relevanța lor, continuă să fie probleme persistente și provocatoare în auditul public, fiind esențiale pentru încrederea în finanțele publice și într-un sistem responsabil și democratic.</p> <p>Auditul public s-a confruntat cu critici tot mai mari pentru că nu evidențiază sustenabilitatea financiară și problemele de performanță din guverne și organizațiile publice, precum și pentru eșecurile sectorului privat provocate de firmele care furnizează servicii publice [151]. Într-adevăr, rămâne un decalaj al așteptărilor referitor la obiectul și subiectul auditului public și beneficiarii acestuia. În ceea ce privește creșterea responsabilității organismelor</p>	<p>Audit is fundamental to accountability. Private audit underpins accountability of corporations to uphold trust in capitalism (Mueller et al., 2015), while public audit underpins accountability of the state to ensure trust in democracy (Ferry & Midgley, 2022). Audit is therefore more than a mere technical discipline, being at the heart of trust in the institutions that shape our everyday way of life. The future of audit, and the accountability arrangements it helps to underpin, is thus inherent to what society we want to have and will ultimately have in terms of how it will function.</p> <p>The audit profession has been under an ongoing controversy of not being fit for purpose for several decades, with critical questions asking whether audit is able to meet the expectations of society (e.g., Canning et al., 2018; Jeppesen, 2019).</p> <p>While much is currently made of the audit crisis enveloping the private sector (see, for example, Brydon, 2019), the same problems are just as manifest in the public sector and challenging to the public interest (Ferry & Ahrens, 2022; Cordery & Hay, 2022; Free et al., 2020). Indeed, this is not a new phenomenon. Over a quarter century ago, Lapsley (1995) reported through a special issue of <i>Financial Accountability and Management</i> (FAM) on the problems and perspectives of audit and accountability in the public sector. Since then, public auditors, their independence, and relevance continue to be persistent and challenging issues in public audit (Johnsen, 2019; Rana et al., 2022) and are pivotal for trust in public finance and expenditure in an accountable and democratic system.</p> <p>Public audit has faced increased criticism for not highlighting the financial sustainability and performance problems in governments and public organizations, and for private sector failures by firms that deliver public services (Murphy et al., 2019). Indeed, there remains an expectation gap around what public audit does and for whom. In terms of improving accountability of public bodies, there needs to</p>

<p>publice, trebuie să existe claritate cu privire la competențele disponibile, unde sunt cheltuiți banii și ce au primit cetățenii pentru ei [106]. După cum afirmă autorul Bracci [80], acest lucru devine central într-un context de restrângere constantă a resurselor, în fața cererii tot mai mari de intervenții publice și în care o reorientare puternică spre atingerea performanței financiare a venit uneori în detrimentul performanței nefinanciare. Contribuția sau lipsa de contribuție a auditului la construirea încrederii este și mai importantă într-un context politic în care însăși încrederea în societatea democratică pare din ce în ce mai vulnerabilă [148].</p>	<p>be clarity on what powers are available, where money is spent and what citizens got for it (Ferry et al., 2022a). This becomes even more central in a context of steadily decreasing resources, in the face of increasing demand for public interventions, and where a strong refocusing on the attainment of financial performance has sometimes come at the expense of nonfinancial performance (Bracci et al., 2015). Audit's contribution or lack of contribution to the construction of trust is even more important in a political background where trust in democratic society itself appears increasingly vulnerable (Mounk, 2018).</p>
<p>În ultimele decenii, se înregistrează o creștere considerabilă a numărului de studii privind spațiul de reglementare a auditului, profesia de audit și practica de audit. Astfel, autorul Power în mai multe cercetări de ale sale [159] a evidențiat propagarea unei „societați de audit” și relațiile acesteia cu o „societate a riscului”, ilustrând potențialul auditului de a deveni ceva ce nu a mai fost în trecut și modul în care se poate extinde spre toate fațetele vieții cotidiene prin regimuri și practici de calcul. Cercetătorii Thomsen și Skærbæk subliniază importanța studierii auditului în corespundere cu contextul în care sunt desfășurate activitățile de audit [184]. Sunt abordate o serie de componente ale ultimei crize financiare globale și examinat răspunsul de reglementare asociat pentru a evidenția provocările potențiale pe care acestea le prezintă pentru funcția de audit extern. Cercetările efectuate de anumiți autori au acoperit problematica rolului auditului în soluționarea disputelor politice [110] și modul în care auditul a contribuit la formarea statului modern [109]. În revista „<i>Financial Accountability and Management</i>”, în ultimele două decenii, au existat, de asemenea, ediții speciale privind auditul public în societatea contemporană [134], auditul performanței și modernizarea sectorului public [94]. Cercetările existente au extins înțelegerea referitoare la audit, unele dintre studii începând să evalueze critic rolul mai larg al auditului și al auditorilor în modelarea comunității, organizațiilor, instituțiilor și societății în scopul asigurării interesului public, auditorii putând fi considerați, în acest context, agenți ai schimbării [120].</p>	<p>Over the past few decades, there has been a considerable increase in studies of audit regulatory space, the audit profession, and audit practice. Power (1996, 1997, 2004) highlighted the growth of an “audit society” and its relationships with a “risk society,” illustrating the potential of audit to become something it was not and how it can encroach upon all facets of everyday life through calculative regimes and practices. Thomsen and Skærbæk (2022) consider how this is shifting in Denmark with the termination of state internal auditing and the emergence arguably of a potential “innovation society.” Studies have provided insights into professionalization (Cooper & Robson, 2006), what makes a successful professional (Carter & Spence, 2014), and regulatory relationships (Humphrey et al., 2009; Samsonova-Taddei & Siddiqui, 2016). More specifically, in the public sector, studies of audit have covered auditee perceptions (Abu-Hasan et al., 2013), the role of audit in adjudicating political disputes (Funnell, 2015), and how audit helped forge the modern state (Free et al., 2020). In FAM itself, over the past two decades, there have also been special issues on public audit in contemporary society (Johnsen, 2019) and performance auditing and modernization of the public sector (English & Skærbæk, 2007). The existing studies have extended our insights into audit, with some of the research beginning to critically appraise the broader role of audit and auditors in shaping community, organizations, institutions, and society for the public interest whereby auditors can be considered as agents of change (Hopwood, 1984; Power, 1997; Ferry & Eckersley, 2019).</p>
<p>Cu toate acestea, rămâne un decalaj care ia în considerare conceptualizările mai largi ale auditului public în contextul spațiului de reglementare din perioada anilor 2020-2022 și</p>	<p>However, there remains a gap that considers broader conceptualizations of public audit in the current regulatory space context of the 2020s and how that is changing for the future</p>

modul în care acestea se schimbă pentru viitorul auditului public. Unele dintre lucrări au reflectat asupra rolului auditorilor în societate și în relația lor cu guvernele. Sunt subliniate tensiunile care decurg din faptul că auditorii sunt responsabili pentru aderarea la principiile „societății de audit” și pentru abordarea adecvată a riscurilor, fiind, de asemenea, așteptați să devină campioni ai inovației și schimbării. Este luată în considerare, de asemenea, diferența dintre ceea ce oferă auditul guvernamental și ceea ce se așteaptă de la părțile interesate, precum și aspectele interdependente ale independenței, confidenței și încrederii în activitatea auditorilor.

În continuare, sunt analizate concluziile formulate la atelierul virtual “The Future of Public Audit” care a avut loc în 18-19 iunie 2020 la Universitatea din Durham³. Astfel, în comunicările lor, prezentatorii au acoperit subiecte referitoare la necesitatea regândirii independenței auditorilor, rolul statului, profesiei, elitelor și rolul potențial al firmelor de audit de dimensiuni mai mici.

În plus, au fost discutate noi modele de furnizare a serviciilor de audit, cu accent pe lanțurile de aprovizionare, dezvoltarea PPP, corporatizare, externalizare (outsourcing) și internalizare (insourcing). În plus, participanții la atelier au luat în considerare în mod specific viitorul auditului public în ceea ce privește profesia, sustenabilitatea modelelor de audit public, rolul noilor tehnologii de audit și modul în care serviciile tradiționale de audit public sunt transformate de tehnologie și, în special, valoarea ecosistemului de date digitale, care este conectat prin creșterea exponențială a datelor, instrumente de extragere a datelor, algoritmi, știința datelor și analiza datelor, învățarea automată, inteligența artificială și puterea de procesare nelimitată.

Auditul public este evaziv, având mai multe fațete, referindu-se, de fapt, la o pluralitate de practici foarte diferite, într-o multitudine de contexte și reglementări diferite.

În continuare, autorul sistematizează și prezintă cadrul de analiză a conceptului de audit public, argumentând necesitatea acestuia și încadrând auditul public într-un triptic alături de conceptele conexe de responsabilitate publică și interes public. Este considerat aspectul legat de momentul de timp când ar trebui să aibă loc auditul și cum ar trebui să se desfășoare procesul de politici, proceduri și practici de audit. Este abordat aspectul care explică unde ar trebui efectuat

of public audit. It is important that this gets appropriate consideration so research has a platform to build from... Some of the papers reflected on the roles of auditors in society and in their relationship with governments (i.e., somewhat referring to the “what and why” of public auditing). In doing so, they pointed to the tensions arising from auditors being responsible to uphold the principles of an “audit society,” and to properly address risks, while being also expected to become champions of innovation and change. They also addressed the gap between what public audit delivers and what is expected from stakeholders, and the interconnected issues of independence, confidence, and trust in auditors’ work.

To do so a workshop was hosted virtually at Durham University in June 2020 and overseen by the special issue guest editors (Professors Ferry, Radcliffe and Steccolini). ..This also pointed to the need for a renewed reflection on the independence of auditors, in terms of who performs the audit, role of the state, profession and elites such as the Big 4, and the potential role of smaller audit firms. Moreover, new delivery models for audit services were discussed, with attention to supply chains, the growth in PPPs, corporatization, outsourcing, and insourcing. In addition, workshop participants specifically considered the future of public audit regarding the profession, sustainability of public audit models, role of new audit technologies and how traditional public audit services are being transformed by technology, and especially the value of the digital data ecosystem, which is connected by exponential growth of data, data mining tools, algorithms, data science and data analytics, machine learning and artificial intelligence, and unlimited processing power (i.e., the “where and who” of public auditing).

Public audit is elusive, multifaceted, and actually refers to a plurality of very different practices, under a multitude of different contexts and regulations;

thus, this section aims at offering conceptual lenses, and an overall perspective, into public audit, First, we will consider what public audit is and why do we need and/or want it, framing public audit in a triptych alongside related concepts of public accountability and the public interest. Second, we will consider when the audit should take place and how that process of policies, procedures and practices should unfold. Third, we will consider where audit should be performed and who should do the performing.

<p>auditul și cine ar trebui să îl efectueze.</p> <p>Ca definiție generală, auditul se referă la procesul de furnizare și verificare a conturilor contabile. Cercetătorul Power [160] în cartea sa „The Audit Society” evidențiază patru elemente de bază ale auditului: independența față de problema auditată, munca tehnică sub forma colectării probelor și examinării documentelor, exprimarea unei opinii pe baza probelor colectate și un subiect clar definit al auditului. Ceea ce se întâmplă în aceste setări constituie audit”.</p>	<p>As a general definition, audit refers to the process of account giving and checking. However, Power (1997, p. 4) in his book “The Audit Society” recognizes four basic elements of auditing: independence from the matter being audited; technical work in the form of evidence gathering and the examination of documents; the expression of an opinion based on that evidence; and a clearly delimited audit subject matter. What happens in these settings constitutes auditing.</p>
<p>Auditul public reprezintă, în esență, totalitatea de activități de audit efectuate în sectorul public. Federația Internațională a Contabililor (International Federation of Accountants, IFAC [196]) afirmă că obiectivul unor astfel de audituri este de a consolida - prin intermediul unei opinii - încrederea pe care utilizatorii vizați o pot pune în situațiile financiare întocmite de conducerea superioară a unei entități. IFAC consideră ca misiunea sa este să acționeze în interesul public, parțial prin consolidarea profesiei contabile. Funcția de audit are potențialul de a reuni societatea și, astfel, de a crește încrederea publicului. Ancorarea anumitor sarcini de audit în lege evidențiază aspectele funcției de audit considerate a fi esențiale pentru societate la un moment dat. IFAC emite standarde, în principal, pentru audituri și alte misiuni de asigurare pe care firmele private de audit le efectuează cu privire la informațiile financiare ale unei entități. Sectorul public, însă, este expus altor instituții de audit importante, altor forme semnificative de audit și unei alte organizații profesionale internaționale prin intermediul Organizației Internaționale a Instituțiilor Supreme de Audit (International Organization of Supreme Audit Institutions, INTOSAI [197]). Numeroase Instituții Supreme de Audit (ISA) din întreaga lume acționează ca auditori externi ai organizațiilor publice și organizațiilor internaționale. Aceștia lucrează în conformitate cu mandatele statutare și în cadrul responsabilității democratice [89].</p> <p>Conform cercetătorilor Cordery și Hay, auditul public este, de obicei, clasificat în trei grupe principale: auditul financiar, de conformitate și de performanță [89]. Auditurile financiare exprimă o opinie asupra fiabilității situațiilor financiare. Auditurile de conformitate oferă asigurări cu privire la conformitatea cu legile și reglementările, politicile, codurile stabilite, termenii și condițiile convenite. Auditurile de performanță examinează economia, eficiența și eficacitatea cu care entitatea auditată își desfășoară activitățile. Termenul „audit de regularitate” este adesea folosit cu referire la</p>	<p>Public audit is essentially audit work performed in the public sector. The International Federation of Accountants (IFAC, 2010) states the objective of such audits is to strengthen—by means of an opinion—the reliance that intended users can place on financial statements prepared by an entity's senior management.</p> <p>IFAC (2010, p. 3) sees as its mission to act in the public interest, in part by strengthening the accountancy profession. The audit function has the potential to bring society together and thus increase trust and public confidence. Anchoring certain audit tasks in law highlights which aspects of the audit function are thought to be essential to society at a particular point in time. IFAC issues standards chiefly for audits and other assurance engagements that private audit firms carry out in respect of an entity's financial information, but the public sector is exposed to other important audit institutions, other significant audit forms and another international professional organization through the International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI). The many Supreme Audit Institutions (SAIs) worldwide act as the external auditors of public organizations and international organizations. They work in accordance with statutory mandates and within the framework of democratic accountability (Cordery & Hay, 2021).</p> <p>The public audits performed (<i>the public auditing that auditors do</i>) are usually classified into three main groups being financial, compliance and performance audits (Cordery & Hay, 2021). Financial audits express an opinion on the reliability of financial statements. Compliance audits provide assurance on compliance with laws and regulation, policies, established codes, and agreed upon terms and conditions. Performance audits examine the economy, efficiency, and effectiveness with which the</p>

un „audit financiar” completat cu elemente de audit de conformitate, cu regulile financiare și principiile bune gestii financiare. În prezent, pe lângă auditurile de performanță sunt desfășurate „audituri de valoare pentru bani” (“value for money audits”). Valoarea pentru bani a fost definită inițial de cercetătorul Hopwood ca cuprinzând cele trei E-uri, economie, eficiență și eficacitate [120], dar de atunci s-a extins la echitate [133] cu conotații puternice în jurul echității [98] și eticii [81]. Examinarea eficienței, eficacității, echității și eticii depinde de o anumită evaluare a performanței. Acest lucru poate duce la auditul care include și inspecția serviciilor, abordare care devine mai controversată [99; 180; 160]. În cele din urmă, ceea ce este auditul public poate însemna lucruri diferite și poate fi supus modificării în timp, având, în același timp, o serie de elemente comune evidențiate de un șir de cercetători cu renume în problematica auditului [100; 89; 109; 160].

În același timp, pentru a defini și înțelege auditul public, este important să abordăm aspectul legat de necesitatea auditului public, ceea ce face vizibilă relația cu responsabilitatea publică. INTOSAI, în Declarația de la Lima [127], denumită pe scară largă „Carta Magna a auditului guvernamental”, plasează obiectivul auditului public în contextul stabilității și dezvoltării statelor, în conformitate cu obiectivele Națiunilor Unite. În special, INTOSAI consideră că scopul principal al auditului public este de a susține și promova responsabilitatea publică între entitățile publice și organismele alese democratic [129].

Legătura dintre auditul din sectorul public și imperativul constituțional al răspunderii financiare guvernamentale a fost subliniată anterior la mijlocul secolului XX de cercetătorul Normanton [153], care a înțeles că un auditor general independent ar trebui să funcționeze ca o piatră de temelie a responsabilității guvernamentale. Normanton subliniază în mod specific convingerea sa: „Fără audit, nu există responsabilitate; fără responsabilitate, nu există control; iar dacă nu există control, atunci unde este locul puterii?” [153]. Mai recent, în 2007, cercetătorul Funnell [111] a extins acest argument sugerând că principalul factor în distribuția puterii în cadrul guvernului este locul controlului financiar. Într-adevăr, disputele dintre executiv și legislativ asupra controlului și răspunderii pentru finanțe au fost trăsătura definitorie a evoluției Constituției Angliei. „Puterea poșetei” a fost principala armă a parlamentului prin care acesta a reușit,

audited entity carries out its activities. The term “regularity audit” is often used in reference to a “financial audit” supplemented with elements of audits of compliance with financial rules and principles of sound financial management. Performance audits are also known as “value for money audits.” Value for money was originally defined as comprising the three Es, economy, efficiency, and effectiveness (Hopwood, [1984](#)), but has since expanded to equity (Johnsen, [2005](#)) with strong connotations around fairness (Ferry, [2019](#)) and ethics (Bringselius, [2018](#)). The examination of efficiency, effectiveness, equity, and ethics all depend on some assessment of performance. This then can lead audit to involve inspection of services as well, which becomes more controversial (Ferry and Ahrens, [2022](#); Skærbæk, [2009](#); Power, [1997](#)). Ultimately, what public audit is can mean different things and be subject to change over time, but it does have a number of common elements (Ferry and Ahrens, [2022](#); Cordery & Hay, [2021](#); Free et al., [2020](#); Radcliffe, [1999](#); Power, [1997](#)).

At the same time as looking at what public audit is, it is important to address the question of why we need and/or want public audit, which makes visible the relationship to public accountability. INTOSAI ([1977](#)), in its Lima Declaration that is widely referred to as the “*Magna Carta of government auditing*,” places the objective of public audit in the context of stability and development of states in keeping with United Nations goals. In particular, it believes the main purpose of public audit is to uphold and promote public accountability between public entities and democratically elected bodies (INTOSAI, [2019](#)).

The association of public sector audit and the constitutional imperative for government to be financially accountable was previously highlighted in the mid-twentieth century by Normanton ([1966](#)), who understood an independent auditor-general to function as a fundamental cornerstone of government accountability. Normanton ([1966](#)) specifically highlights his belief, “Without audit, no accountability; without accountability no control; and if there is no control, where is the seat of power?” More recently, Funnell ([2007](#)) further elaborated on this argument, suggesting that, fundamental to the distribution of power within government is the location of financial control. Indeed, contests between the executive and the legislature over control of, and accountability for, finances have been the defining feature of the evolution of the English Constitution. The “power of the purse” was

<p>de-a lungul mai multor secole, să smulgă în sfârșit puterea Coroanei.</p>	<p>parliament's main weapon by which it was able, over many centuries, finally to wrest power from the Crown.</p>
<p>Cercetătorii Ferry și Midgley [104] s-au bazat pe această lucrare, arătând că este vital ca auditorul să fie legat de legislativ, astfel încât să funcționeze ca o instituție independentă în cadrul Parlamentului, mai degrabă decât o instituție independentă de Parlament.</p> <p>În esență, auditul public este inerent în construirea încrederii între entitățile publice și organismele alese democratic față de care sunt răspunzătoare sau - în cazul auditului intern - departamentele și nivelurile de conducere superioară față de care sunt responsabile. Auditul îmbunătățește, astfel, funcționarea unui stat democratic și a organizațiilor sale publice.</p> <p>În cele ce urmează, autorul sintetizează concluziile derivate din cercetările de specialitate formulate de instituții și cercetători de renume în problematica auditului public, evidențiind aspectele legate de: - momentul, perioada și modul de desfășurare a auditului public; - locul de desfășurare a auditului public și personalul care desfășoară auditul public.</p> <p>Elementele tradiționale - momentul, perioada și modul de desfășurare a auditului public - sunt supuse unor presiuni semnificative pentru schimbare în ceea ce privește nepotrivirea scopului în termen de timp, calitate și cost [89; 151].</p> <p>După cum evidențiază cercetătorul Hopwood, în mod tradițional, atunci când auditul extern avea loc, acesta implica un ciclu anual de raportare financiară prin conturi anuale și auditul financiar al acelor conturi, utilizându-se un plan de audit, un program, activități și raportare. Din ce în ce mai mult, începând cu anii 1980, auditul financiar a fost completat cu auditul performanței care poate acoperi teme cheie pe un ciclu de 3-5 ani, intercalate cu o serie de studii prioritare/ad-hoc [120]. La rândul lor, cercetătorii Free, Radcliffe, Spence și Stein afirmă că valoarea pentru bani (value for money) ca disciplină, a avut foarte mult de-a face cu modul în care capacitățile de evaluare ale contabilității erau vândute la nivel transnațional de către auditorii generali politicienilor [109]. În unele țări, acest lucru ar putea fi privit ca un alt avans al proiectului de colonizare a spațiilor de reglementare suplimentare de către elitele contabile, creând noi corpuri de cunoștințe, la care auditorii pot pretinde apoi acces [112; 75].</p> <p>Auditorii, urmărind valoarea pentru bani, își</p>	<p>Ferry and Midgley (2022) built on this work, showing that it is vital that the auditor is linked to the legislature, so that it functions as an independent institution within Parliament rather than an institution independent of Parliament.</p> <p>In essence, public audit is inherent in trust building between public entities and the democratically elected bodies to which they are accountable, or—in the case of internal audit—the departments and the senior management tiers to which they are accountable. Auditing thus improves the operation of a democratic state and its public organizations.</p> <p>Auditors also adjudicate and individualize government performance, enabling others to use their conclusions to hold government to account and they territorialize the activities of government into auditable units which can then be adjudicated on (Miller & Power, 2013; Heald, 2018; Ferry et al., 2022b).</p> <p>The traditional “<i>when and how</i>” of public audit is under significant pressures for change in terms of not being fit for purpose regarding time, quality, and cost (Cordery & Hay, 2021; Murphy et al., 2019).</p> <p>Traditionally, when external auditing took place involved an annual cycle of financial reporting through annual accounts and financial audit of those accounts employing an audit plan, schedule, activities, and reporting. Increasingly from the 1980s, the financial audit became supplemented with performance auditing that may cover key themes over a cycle of say 3–5 years interspersed with a range of priority/ad hoc studies (Hopwood, 1984). Value for money as a discipline owed much to the ways in which the evaluative power of accounting was sold transnationally by Auditors General to politicians (Free et al., 2020). This might in some countries be viewed as another advance of the project to colonize additional regulatory spaces by accounting elites, creating new corpuses of knowledge, which auditors can then claim access to (Gendron et al., 2007; Andon et al., 2015).</p> <p>Auditors, pursuing value for money, take on different roles which match the political</p>

<p>asumă diferite roluri care se potrivesc cu retorica politică descrisă mai sus și cu retorica evaluativă a valorii pentru bani. Aceste roluri diferite sunt ele însele ancorate în modele mai largi de discurs, atât local, național, cât și global, care justifică extinderea auditului pe un nou teritoriu [168]. Astfel, modalitatea în care se desfășoară un audit financiar implică o echipă de audit formată din manageri și angajați de diferite niveluri, care trebuia să efectueze teste de audit asupra tranzacțiilor financiare și să colecteze o serie de dovezi pentru dosarul de audit atât manual, cât și în interiorul/exteriorul cutiei negre a calculatorului pentru a-și susține opinia finală. Modul de desfășurare a auditului performanței implică, după cum evidențiază cercetătorul Parker, relații strânse între o echipă de auditori și părți interesate din cadrul clientului, mass-media și Parlament, care au fost reuniți într-un parteneriat „incomod” în jurul raportului [155]. În același timp, într-o cercetare recentă, cercetătorul Agostino observă că digitalizarea oferă o oportunitate semnificativă de schimbare a momentului și modului de desfășurare a auditului public [71; 72]. Într-adevăr, digitalizarea provoacă modelul tradițional de audit, în sensul că acesta poate fi continuu și imediat, mai degrabă decât un proces anual, iar efectuarea testelor de audit poate fi automatizată cu algoritmi și codare. Cercetătorii Rozario și Varsarhelyi [167] susțin că tehnologia ar putea, dacă barierele de reglementare sunt depășite, să schimbe natura auditului.</p>	<p>rhetoric described above and the evaluative rhetoric of value for money. These different roles are themselves anchored in wider patterns of discourse, both local, national and global, which justify the extension of audit into new territory (Radcliffe, 1998). The “<i>how</i>” of financial audit involved an audit team consisting of a range of manager and staff grades who would perform the audit tests on financial transactions and collect a range of evidence for the audit file both manually and inside/outside the black box of the PC to support their ultimate opinions. The how of performance audit involved close relationships between a team of auditors and stakeholders within the client, the media and Parliament who were brought together in an “uneasy” partnership around the report (Parker et al., 2021).</p> <p>Digitalization affords a significant opportunity for change to the when and how of public audit (Agostino et al., 2022a, 2022b). Indeed, digitalization is challenging the traditional model of audit in terms of that it can be continuous and immediate rather than an annual process, and performing audit tests can be automated with algorithms and coding.</p> <p>Rozario and Varsarhelyi (2018) argue that the technology could, if regulatory barriers are overcome, change the nature of audit.</p>
<p>Aspectul legat de locul și personalul care desfășoară auditul public. În mod tradițional, auditul este efectuat la fața locului, într-un loc fizic, cum ar fi sediul clientului și/sau ducând dosarele înapoi la biroul de audit. În ultimele decenii, se observă faptul că s-ar putea desfășura mai multe lucrări electronice de audit în spațiu oriunde, deoarece anumite sisteme ale auditatului ar putea fi interogate de la distanță, de exemplu.</p> <p>Identitatea celor care efectuează auditul public a fost de auditori profesioniști, dar în ceea ce privește profesia, aceștia puteau fi funcționari publici generalişti, contabilii calificați și/sau juriști în funcție de mandatul, sfera și practicile jurisdicțiilor respective [153]. Cu timpul, profesiile au devenit mai dominante și auditul este cel mai mult asociat cu profesia contabilă, în special în jurisdicțiile care aplică modelul Westminster [89].</p> <p>În contextul și consecința fenomenului de digitalizare, este tot mai probabil ca auditul,</p>	<p>The “<i>where and who</i>” of public audit raises issues of place and space with identity. Traditionally, audit was undertaken onsite at a physical place being say client premises and/or taking files back to the audit office. Over the past few decades, more work could be undertaken electronically in space anywhere as Enterprise-wide Resource Planning Systems (ERPS) could be interrogated remotely for example.</p> <p>The identity of those undertaking the public audit were professional auditors, but in terms of profession, they could be generalist civil servants, qualified accountants, and/or lawyers depending on the mandate, scope, and practices of the respective jurisdictions (Normanton, 1966; Cordery & Hay, 2021). Overtime the professions have become more dominant and audit is most associated with the accounting profession, especially in the Westminster model jurisdictions (Cordery & Hay, 2021).</p> <p>With digitalization, it is increasingly likely that</p>

inclusiv auditul public, într-o proporție mai mare, să devină virtual și hibridizat, mai degrabă decât să aibă loc la fața locului. Pandemia de COVID-19 a determinat, fără îndoială, schimbări suplimentare în astfel de practici de lucru, deoarece personalul a fost nevoit să se adapteze rapid și să învețe noi abilități tehnologice de lucru la distanță. În esență, locul de desfășurare a auditului este deja „lumea digitală” care oferă diverse amenințări și oportunități naturii tradiționale a auditului public [72].

În plus, locul de desfășurare a auditului public se referă la „context”, având o mare relevanță în modelarea așteptărilor în jurul problematizării și soluțiilor de audit care îmbrățișează identitățile profesionale, tehnologiile de audit, ceea ce este făcut vizibil prin practicile de calcul și corpurile de cunoștințe care constituie profesia în diferite locații.

În ultima perioada calitatea de auditori profesioniști pentru auditul public este contestată. În prezent, auditul rămâne de domeniul profesiilor, în special al contabilității și, într-o oarecare măsură, al dreptului, mulți auditori fiind angajați publici. Sectorul privat invadează tot mai mult activitatea de audit public, unele jurisdicții având un hibrid de expertiză de audit profesional public și privat [132], dominația profesiilor contabile și juridice fiind contestată.

În ultimul deceniu s-au făcut eforturi pentru a reduce responsabilitatea și a o substitui cu transparența, auditorii profesioniști fiind înlocuiți de o armată de auditori civili din birou [101] sau sisteme de evaluare online care insuflă încredere [131].

Provocările asociate cu momentul, perioada și personalul care realizează auditul se referă la debaterile recente despre (in)compatibilitatea dintre aranjamentele de responsabilitate și transparență. Cercetătorul Ferry [101] sugerează că responsabilitatea constituie audit și asigurare, managementul performanței și reglementare, transparența reprezentând surse de date deschise care pot fi/sunt înțelese de cei care le folosesc, inclusiv de cetățeni. Cu toate acestea, el mai precizează în mod expres că „... rolul auditului public este vital pentru o transparență eficientă, atât pentru validarea raportării financiare (conform auditului din sectorul privat), cât și în domeniul său mai larg de regularitate (cheltuielile sunt conforme cu autorizarea), corectitudine (absența fraudei și corupției) și performanță (realizarea de valoare pentru bani)” [101].

more audit including public audit would become virtual and hybridized rather than specifically needing to take place onsite. The COVID-19 pandemic will undoubtedly drive further change in such work practices as staff have had to adapt at speed and learn new technological skills of remote working. Essentially, the where is already at “*digital world*” that affords various threats and opportunities to the traditional nature of public audit (Agostino et al., [2022a](#), [2022b](#)).

In addition, the “where” of public audit refers to “context” that has much relevance in shaping expectations around the problematization and solutions of audit that embrace professional identities, audit technologies, what is made visible through calculative practices and the bodies of knowledge that constitute the profession in different locales.

The who of professional auditors for public audit is being challenged. Currently, it remains the domain of the professions, especially accounting and to some extent law, with many being public employees. The private sector is, however, encroaching on more work, and some jurisdictions already have a hybrid of public and private professional audit expertise (Jeppesen et al., [2017](#)), and the dominance of the accounting and legal professions is being challenged.

Also, there have been pushes to reduce accountability and replace it with transparency as professional auditors are arguably replaced by an army of citizen armchair auditors (Ferry & Eckersley, [2015](#); Ferry et al., [2015](#)) or online ranking systems such as in TripAdvisor we trust (Jeacle & Carter, [2011](#)).

In particular, the where and who challenges associated with public audit speak to the recent debates of the (in)compatibility between accountability and transparency arrangements. Ferry et al. ([2015](#)) suggest accountability constitutes audit and assurance, performance management and regulation and transparency is open data sources that can be/are understood by those using them including citizens. However, they also specifically state that “... the role of public audit is vital to effective transparency, both to validate financial reporting (as per private sector audit) and in its wider remit of regularity (expenditure accords with authorization), propriety (absence of fraud and corruption) and performance (the achievement of value for money)” (Ferry et al., [2015](#), p. 350).

Ferry and Eckersley ([2015](#)) also illustrate that

<p>Ferry ilustrează, de asemenea, faptul că responsabilitatea și/sau transparența pot funcționa/să fie efectuate diferit, în funcție de contextele juridictionale și de cât de multă încredere poate fi acordată aranjamentelor de audit profesional. Puterea analizei datelor, inteligenței artificiale și digitizării poate consolida oportunitățile pentru responsabilitate și transparență. Transparența extinde deschiderea pentru oamenii care pot înțelege subiectele făcute public, astfel încât aceștia să poată contribui la dezvoltarea domeniului vizat.</p>	<p>accountability and/or transparency may perform/be performed differently depending on jurisdictional contexts and how much trust can be placed in professional audit arrangements. The power of data analytics, AI, and digitization could make the opportunities for both accountability and transparency even more powerful.</p> <p>Transparency extends openness to people being able to understand what is being made open so they can do something about it, if they so wish.</p>
<p>Teza-Secrieru</p>	<p>Value-for-Money Audit Manual. Office of the Auditor General of Canada, January 2000</p>
<p>p.4...</p>	<p>p. 131...</p>
<p>Definiția auditului valorii pentru bani. Un audit al valorii pentru bani este o examinare sistematică, intenționată, organizată și obiectivă a activităților instituțiilor publice. Acesta oferă o evaluare a performanței acestor activități; cu informații, observații și recomandări menite să promoveze instituții responsabile, oneste și productive; și încurajează responsabilitatea și cele mai bune practici.</p>	<p>Definition of VFM Auditing</p> <p>1.1 A VFM audit is a systematic, purposeful, organized and objective examination of government activities. It provides Parliament with an assessment on the performance of these activities; with information, observations and recommendations designed to promote answerable, honest and productive government; and encourages accountability and best practices</p>
<p>Domeniul de aplicare a auditului valorii pentru bani include examinarea principiilor de economie, eficiență, eficacitate și a efectelor asupra mediului ale activităților instituțiilor publice; proceduri de măsurare a eficacității; relații de responsabilitate; protejarea bunurilor publice; și conformarea cu autoritățile. Subiectul auditului poate fi o entitate publică sau o activitate, o activitate sectorială sau o zonă funcțională la nivelul administrației publice.</p>	<p>1.2 Its scope includes the examination of economy, efficiency, costeffectiveness and environmental effects of government activities; procedures to measure effectiveness; accountability relationships; protection of public assets; and compliance with authorities.</p> <p>The subject of the audit can be a government entity or activity (business line), a sectoral activity, or a government-wide functional are significance</p>
<p>În procesul de audit al valorii pentru bani, cel puțin următoarele situații trebuie să atragă atenție:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ conturile contabile nu au fost întreținute cu fidelitate sau în mod corespunzător sau banii publici nu au fost contabilizați sau plătiți în totalitate, în conformitate cu actele normative; ☐ evidențele esențiale nu au fost păstrate sau regulile și procedurile aplicate au fost insuficiente pentru a proteja și controla proprietatea publică, pentru a asigura o verificare eficientă a evaluării, colectării și alocării corecte a veniturilor și pentru a se 	<p>and of a nature that should be brought to the attention of the House of Commons, including cases in which he has observed that:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) accounts have not been faithfully or properly maintained or public money has not been fully accounted for or paid, where so required by law, into the Consolidated Revenue Fund; b) essential records have not been maintained or the rules and procedures applied have been insufficient to safeguard and control public property, to secure an effective check on the assessment, collection and proper allocation of the revenue and to ensure that the

<p>asigura că cheltuielile au fost efectuate numai conform autorizației bugetare;</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ banii au fost cheltuiți altfel decât pentru scopurile pentru care au fost alocați de autorizația bugetară; ☐ banii au fost cheltuiți fără a ține cont de principiul economie sau eficienței; ☐ nu au fost stabilite proceduri satisfăcătoare pentru măsurarea și raportarea eficacității programelor, acolo unde astfel de proceduri ar putea să fie implementate în mod adecvat și rezonabil; ☐ banii au fost cheltuiți fără a ține cont de efectele asupra mediului ale acestor cheltuieli în contextul dezvoltării durabile. <p>Situațiile enumerate mai sus nu definesc sau limitează în mod specific domeniul de aplicare al auditurilor valorii pentru bani, dar indică faptul că acestea sunt de o natură pe care organele deliberative și/sau executive doresc să fie examinate.</p>	<p>expenditures have been made only as authorized;</p> <p>c) money has been expended other than for the purposes for which it was appropriated by Parliament;</p> <p>d) money has been expended without due regard to economy or efficiency;</p> <p>e) satisfactory procedures have not been established to measure and report the effectiveness of programs, where such procedures could appropriately and reasonably be implemented; or</p> <p>f) money has been expended without due regard to the environmental effects of those expenditures in the context of sustainable development.</p> <p>1.5 The cases listed above do not specifically define or limit the scope of VFM audits, but indicate that they are of a nature that Parliament wants examined.</p>
<p>Auditorii trebuie să înțeleagă politicile pertinente pentru a audita în mod eficient, iar auditul valorii pentru bani ne aduce inevitabil mai aproape de aspectele de politică. În acest context, sunt de menționat următoarele subiecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ economia sau eficiența implementării politicii; ☐ dacă practicile respectă așteptările politicii; ☐ adecvarea analizei pe care se bazează o politică sau un program; ☐ oportunități de a completa lacunele politicilor; ☐ nevoia de a actualiza sau de a îmbunătăți politica existentă. 	<p>1.6... On the other hand, auditors must understand pertinent policies to audit effectively, and results-oriented auditing inevitably brings us closer to policy matters. Past audit chapters have commented on the following policy issues:</p> <ul style="list-style-type: none"> ! The economy or efficiency of the implementation of policy (for example, the high cost of achieving industrial benefits through government procurement); ! Whether practices comply with policy expectations (for example, extent of compliance with Treasury Board's policy on service standards); ! The adequacy of the analysis on which a policy or program is based; ! Opportunities to fill policy gaps (for example, the need for a governmentwide policy on emergency preparedness); ! The need to update or improve existing policy (for example, the need for a new White Paper for defence).
<p>Selectarea zonei potrivite pentru auditul valorii pentru bani. Punctul de pornire în procesul de planificare a auditului raportat la valoarea pentru bani este să decidă ce să auditeze din multitudinea de activități ale instituțiilor publice. Acesta este un exercițiu complex și provocator care necesită o bună cunoaștere a activității sau sectorului de activitate al entității și un</p>	<p>Selecting the right area for audit</p> <p>2.1 The starting point in the value-for-money (VFM) audit planning process is deciding what to audit from the myriad of government activities. This is a complex and challenging exercise that requires good knowledge of the entity's business or sector of activity and a high level of judgment. It is, however, one of</p>

<p>nivel ridicat de raționament. Este, totuși, unul dintre cei mai importanți pași ai procesului, dacă se urmărește să fie îndeplinite cerințele mandatului în mod eficient din punct de vedere al costurilor. Dacă selectarea subiectelor de audit nu se face bine, toate lucrările de audit care urmează vor avea șanse mici de a produce rezultate satisfăcătoare.</p>	<p>the most important steps in the process, if we are to meet the requirements of the mandate cost-effectively and make a difference for Canadians. If the selection of audit topics is not done well, all the audit work that follows will have little chance of producing satisfactory results</p>
<p>La început trebuie să fie stabilite o serie de principii care să ghideze activitatea de audit al valorii pentru bani. În calitate de principii, pot fi considerate următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ promovarea unei administrații publice responsabile, oneste și productive; ☐ concentrarea pe probleme semnificative pentru a obține un impact pozitiv și măsurabil în beneficiul cetățenilor; ☐ promovarea responsabilității și a celor mai bune practici în operațiunile administrației publice, implicit instituțiilor publice; ☐ promovarea valorii pentru bani și conformarea cu autoritățile în utilizarea fondurilor strânse de la contribuabili. 	<p>2.2 The Office's Strategic Framework sets out a number of principles that guide us in achieving the desired results of our work. These areas are:</p> <ul style="list-style-type: none"> • making a difference for Canadians by promoting answerable, honest and productive government; • focussing on significant issues to achieve a positive and measurable impact for the benefit of Canadians; • promoting accountability and best practices in government operations; and • promoting value for money and compliance with authorities in the use of funds raised from taxpayers.
<p>Procesul de planificare implică mai multe niveluri de activitate care interacționează într-o manieră complexă înainte de începerea unui audit. Acestea includ identificarea politicilor la nivelul oficiului / subdiviziunii de audit care se aplică tuturor auditurilor; selecția entităților, domeniilor funcționale și sectoarelor care urmează să fie examinate în timp; și alegerea programelor sau activităților de examinat. Toate etapele sunt conduse de aceleași trei criterii: semnificația zonei; relevanța activităților de audit propuse pentru mandatul oficiului / subdiviziunea de audit; și auditabilitate.</p>	<p>2.3 The planning process involves several layers of activity that interact in a complex manner before an audit begins. These include the identification of Office-wide policies that apply to all audits; the selection of entities, functional areas and sectors to be examined over time; and the choice of programs or activities to be examined.</p> <p>All stages are driven by the same three criteria: the significance of the area; relevance of proposed audit activities to the Office's mandate; and auditability.</p>
<p>Semnificația include noțiunile de materialitate, importanța pentru obținerea rezultatelor administrației publice, riscul de dificultăți și interesul public actual.</p>	<p>2.4 Significance includes the notions of materiality, importance to the achievement of government results, risk of difficulties, and current parliamentary or public interest.</p>
<p>Relevanța se referă la faptul dacă domeniul luat în considerare intră sau nu în mandatul oficiului / subdiviziunii de audit. Exemple de domenii de interes ar fi deciziile de politică sau administrarea programelor furnizate de alte niveluri de guvernare.</p>	<p>2.5 Relevance addresses whether or not the area being considered falls within the mandate of the Office. Examples of areas of concern would be political policy decisions, or the administration of programs delivered by other levels of government.</p>
<p>Auditabilitatea definește dacă zona poate fi sau nu auditată.</p>	<p>2.6 Auditability defines whether or not the area is amenable to audit.</p>

<p>Procesul de planificare a oficiului / subdiviziunii de audit. Oficiul / subdiviziunea de audit urmează să stabilească un proces amplu de consultare, analiză și planificare pentru a se asigura că aspectele relevante sunt auditate în timp util și că cerințele mandatului vor fi îndeplinite. Nu este posibil să fie auditat fiecare aspect al administrației publice și este nevoie de un proces pentru a selecta cele mai semnificative domenii.</p>	<p>The Office planning process 2.7 The Office has established an extensive process of consultation, analysis and planning in order to ensure that relevant matters of significance are audited in a timely fashion and that the requirements of the mandate are met. It is not possible to audit every aspect of government, and a process is needed to select the most significant areas.</p>
<p>Mai jos autorul prezintă o scurtă descriere a acestui proces.</p> <p>Priorități de audit al valorii pentru bani pot fi identificate după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ prioritățile de audit ale valorii pentru bani trebuie să ofere un accent corporativ asupra priorităților de audit actuale și viitoare și teme majore de audit; ☐ prioritățile se bazează pe o viziune generală a activităților administrației publice și instituțiilor acesteia menite să identifice problemele emergente; schimbări majore în programe, sisteme administrative și niveluri de cheltuieli; oportunități de îmbunătățire; riscuri; și preocupările actuale ale reprezentanților autorităților reprezentative, deliberative, executive și cetățeni; ☐ informațiile pentru analiză pot fi căutate de la membrii parlamentului, guvernului, lideri eminenti din afaceri, profesii de consultanță și contabilitate, lumea academică, organizații neguvernamentale și de mediu, și alte niveluri de guvernare. Echipele de audit își vor introduce cunoștințele despre evoluțiile majore în entitățile și domeniile lor funcționale. 	<p>The following is a brief outline of this process.</p> <p>VFM audit priorities</p> <ul style="list-style-type: none"> • The VFM audit priorities provide a corporate focus on current and future audit priorities and major audit themes. • The priorities are based on a broad overview of the government's activities designed to identify emerging issues; major changes in programs, administrative systems, and spending levels; opportunities for improvement; risks; and current concerns of parliamentarians and Canadians. • Information for analysis is sought from members of Parliament; deputy ministers and their senior officials; eminent leaders from business, the consulting and accounting professions; the academic world; nongovernment and environmental organizations; and other levels of government. Audit teams input their knowledge of major developments in their entities and functional areas.
<p>Strategia instituțională, sectorială și zonă funcțională.</p> <p>Strategia instituțională, sectorială și strategia unei anumite zone funcționale va propune o strategie de audit, care acoperă o perioadă de cinci ani, pentru toate departamentele, agențiile și zonele funcționale.</p> <p>Strategia de audit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ este concepută pentru a se asigura că toate domeniile semnificative ale administrației publice care intră sub incidența mandatului sunt luate în considerare pentru audit; ☐ va conține un program prioritizat al 	<p>Entity, sector and functional area strategy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • The entity, sector and functional area strategy proposes an audit strategy, covering a period of five years, for all departments, agencies and functional areas. <p>It is designed to ensure that all significant areas of the government that fall under the mandate are considered for audit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • The strategy contains a prioritized schedule

<p>auditurilor propuse, identifică domeniile în care este necesară o abordare sectorială și oferă obiective preliminare de audit, estimări ale cerințelor de resurse, o frecvență ideală a auditului, propuneri pentru lucrările curente și domenii cu risc ridicat neauditare recent sau programate pentru audit.</p>	<p>of proposed audits, identifies areas where a sectoral approach is needed, and provides preliminary audit objectives, estimates of resource requirements, an ideal frequency of audit, proposals for current work and high-risk areas not recently audited or scheduled for audit.</p>
--	--

Având în vedere toate cele expuse mai sus, solicitarea cu privire la formarea Consiliului științific specializat pentru susținerea tezei de doctor în științe economice a fost respinsă unanim de către Comisia de experți în științe economice, sociologie, media și comunicare (proces-verbal nr. 6 din 21.06.2024) și de către Comisia de profil în cercetare și inovare (proces-verbal nr. 3 din 25.06.2024).